

Державний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління платоспроможністю підприємства

за матеріалами ДП «Словечанський лісгосп АПК», с. Словечне

Студента
2 курсу бм групи,
спеціальності 073
«Менеджмент» спеціалізації
«Фінансовий
менеджмент»
денної форми навчання

Макарчука Максима
Юрійовича

Науковий керівник –
д-р. екон. наук,
професор

Ситник Ганна
Вікторівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Ситник Ганна
Вікторівна

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	6
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ДП «СЛОВЕЧАНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК».....	17
2.1. Оцінка ліквідності балансу ДП «Словечанський лісгосп АПК».....	17
2.2. Оцінка рівня статичної та динамічної платоспроможності ДП «Словечанський лісгосп АПК».....	27
2.3. Оцінка ризику дефолту ДП «Словечанський лісгосп АПК».....	37
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДП «СЛОВЕЧАНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК».....	41
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що поточна економічна ситуація в Україні є досить складною і фінансовий стан багатьох компаній в різних секторах економіки тільки погіршується у зв'язку з війною. Управління платоспроможністю є основою для формування відповідних фінансових можливостей підприємства вчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Постійне дослідження платоспроможності вітчизняних підприємств дозволяє визначити ефективність управління фінансовими потоками компаній. В практичній діяльності процес управління рівнем платоспроможності ускладнюється відсутністю єдиного підходу щодо організації та методики обґрунтування чинників впливу на фінансовий стан та, зокрема, рівень ліквідності активів компанії. У проблемах формування ліквідності активів, на наш погляд, лежить головний виклик побудови оптимальної системи управління платоспроможністю. Також заслуговує особливої уваги розгляд та систематизація методичних підходів до управління платоспроможністю підприємства в умовах використання сучасних інформаційних інструментів обробки великих масивів даних та забезпечення гнучкості доступу до фінансово-управлінської інформації.

Теоретико-методологічні та практичні аспекти управління платоспроможністю підприємства досліджувались у працях таких вітчизняних та зарубіжних науковців як Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С, Виноградня В. М., Бурдонос Л. , Григоров Т., Ніколаєва А., Іваннікова О.В, Коцеруба Н.В., Іванчук Н. В., Люта О. В., Пігуль Н. Г, Глядько К., Насібова О. В., Папуцин В. М., Нікольчук, Ю., Лопатовська, О., Пономарьова, К., Сніткіна І.А., Фоміна О. В., Сопко В. В., Августова О. О., Дахіат А., Вешаш С., Гонг Нхуенг Д., Дінх-Трі Во., тощо. Однак, подальшого вивчення потребують питання, які стосуються управління платоспроможністю підприємства в сучасних економічних умовах з використання інформаційних технологій.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування оптимальної

моделі механізму забезпечення платоспроможності підприємства на основі узагальнення і систематизації теоретичних позицій і методологічних підходів до управління цим процесом.

У відповідності з поставленою метою були сформульовані та вирішені такі **завдання**:

- розглянути економічний зміст поняття платоспроможності підприємства;
- провести аналіз ліквідності балансу підприємства
- проаналізувати динаміка коефіцієнтів платоспроможності підприємства ДП «Словечанський лісгосп АПК»;
- оцінити показники статичної та динамічної платоспроможності ДП «Словечанський лісгосп АПК»;
- провести оцінку ризику виникнення ситуації дефолту за допомогою рейтингових моделей;
- обґрунтувати заходи підвищення платоспроможності підприємства підприємства ДП «Словечанський лісгосп АПК».

Об'єкт дослідження – процес управління платоспроможністю підприємства.

Предмет дослідження - теоретичні та практичні засади оцінки та підвищення платоспроможності підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ДП «Словечанський лісгосп АПК», яке працює у галузі лісового господарства та спеціалізується на вирощуванні дерев, лосозаготівлях та первинній обробці деревини. Господарська діяльність підприємства спрямована на реалізацію деревини та дерев'яних заготовок (брус, дошка, лыс-кругляк) на внутрішньому та зовнішньому ринку України. Підприємство володіє необхідною інфраструктурою та запасами для здійснення фінансово-господарської діяльності. Балансова вартість необоротних активів підприємства станом на 31.12.2022 р. становила 8773,5 тис.грн. Обсяг оборотних активів становив на цю дату 28304,7 тис.грн, у тому числі запаси – 15382,5 тис.грн. Підприємство також має у складі запасів виробничі запаси, до

яких відноситься сировина та інші матеріали, яке використовуються для організації роботи. Чистий дохід підприємства у 2022 році склав 126330,3 тис.грн., обсяг чистого прибутку – 3734,2 тис.грн.

Методи дослідження. У роботі були використані такі методи: системного аналізу, кількісного аналізу, фінансового аналізу, методи планування, узагальнення тощо.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-законодавчі акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали фінансової та статистичної звітності підприємства, сучасні пакети прикладного програмного забезпечення.

Практичне значення дослідження. Розроблені рекомендації щодо підвищення рівня платоспроможності підприємства можуть бути використані в діяльності ДП «Словечанський лісгосп АПК», що підтверджено відповідною довідкою.

Для оброблення економічної інформації, побудови таблиць, алгоритмів використано сучасні комп'ютерні технології та пакет прикладних програм Microsoft Excel.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження оприлюднені у статті «Управління платоспроможністю підприємства».

Структура й обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи – 53 сторінок основного тексту.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Платоспроможність є важливою умовою стабільного функціонування підприємства, розвитку й забезпечення відповідного рівня його фінансової стійкості. При цьому платоспроможність підприємства є одним з глобальних критеріїв його ефективного фінансового розвитку, розкриває відповідне розуміння фінансового стану компанії для інвесторів, а також відображає здатність підприємства відповідати за своїми боргами й зобов'язаннями.

Формування системи управління платоспроможністю підприємства є одним із першочергових завдань для його топ-менеджменту. Для обґрунтування її сутнісних ознак необхідно спочатку визначити зміст самого поняття «управління платоспроможністю». В економічній літературі розглядається ряд змістовних визначень (табл. 1. Помилка! Не вказано ім'я закладки.).

Таблиця 1.1

Основні підходи визначення змісту управління платоспроможністю підприємства

<i>Автори</i>	<i>Визначення</i>
Люта О. В., Пігуль Н. Г, Глядько К. [21, с. 14-23], Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. [10], Іванчук Н. В. [6, с. 133-138]	підходи, методи та процеси формування відповідної оптимальної маси ліквідних активів, котрі забезпечують можливість підприємству своєчасно і повністю покривати свої зобов'язання, що виникають з виробничих, торговельних, кредитних та інших операцій грошового характеру
Григоров Т., Ніколаєва А. [13, с. 505-506], Нікольчук, Ю., Лопатовська, О., Пономарьова, К. [26, с. 38-44]	розробка засобів та інструментів щодо впливу компанії на її здатність вчасно й повністю розраховуватися за своїми зобов'язаннями
Іваннікова О.В [15, с. 130-136], Виноградня В. М., Бурдонос Л.	комплекс заходів з боку керівництва компанії щодо залучення необхідного обсягу грошових активів та їхніх еквівалентів, достатніх для розрахунків за кредиторською заборгованістю, яка потребує

[11, с. 162-168]	погашення
------------------	-----------

Продовження табл. 1.1

<i>Автори</i>	<i>Визначення</i>
Коцера Н.В. [18, с. 78-21], Сніткіна І.А. [34, с. 179-183]	формування процедур та механізмів управління оборотними активами та засобами їх фінансування, що визначає здатність підприємства вчасно відповідати за своїми фінансовими зобов'язаннями
Насібова О. В., Папуцин В. М. [25, с. 591-596]	заходи щодо досягнення певного оптимального співвідношення складу оборотних активів та зобов'язань підприємства, що виражає здатність компанії покривати її борги
Фоміна О. В., Сопко В. В., Августова О. О. [42]	постійна політика впливу підприємства на формування достатнього обсягу ліквідних активів, необхідних для погашення в будь-який момент усіх своїх поточних зобов'язань перед кредиторами
Дахіат А., Вешаш С. [50], Гонг Нхуенг Д., Дінх-Трі Во. [51]	механізм управління активами компанії з точки зору можливості своєчасного покриття прийнятих фінансових зобов'язань
Підхід автора	комплекс заходів, інструментів та організаційних передумов, що визначають можливість забезпечення достатнього обсягу ліквідних активів, які дають змогу підприємству покривати усі поточні зобов'язання, а також здійснювати свої першочергові платежі за рахунок поточних надходжень без залучення позикових фінансових ресурсів

*складено автором на основі [1-13]

Автори численних робіт розглядають управління платоспроможністю підприємства на основі системного та процесного підходів. Так, вітчизняні науковці Люта О. В., Пігуль Н. Г., Глядько К. [21, с. 14-23], Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. [10], Іванчук Н. В. [6, с. 133-138] характеризують зміст управління платоспроможністю з точки зору визначення відповідних підходів, методів та процесів формування відповідної оптимальної маси ліквідних активів, що забезпечують можливість підприємству своєчасно і повністю покривати свої зобов'язання. Автори при цьому акцентують увагу на природу виникнення зобов'язань. Тобто, характеризуючи їх точку зору можна зробити висновки про те, що управління платоспроможністю має розглядатися через призму збалансування залучених поточних зобов'язань та обсягу оборотних активів, які формуються за рахунок даного виду фінансових ресурсів.

Колектив авторів у складі Григорук Т., Ніколаєва А. [13, с. 505-506], Нікольчук, Ю., Лопатовська, О. та Пономарьової К. [26, с. 38-44] пропонує

розглядати управління платоспроможністю як розробку засобів та інструментів щодо впливу компанії на її здатність вчасно й повністю розраховуватися за своїми зобов'язаннями. У доповнення автори Іваннікова О.В [15, с. 130-136], Виноградня В. М. та Бурдонос Л. [11, с. 162-168] характеризують управління платоспроможністю з точки зору визначення оптимальних обсягів формування кредиторської заборгованості та короткострокових зобов'язань. На їх думку, топ-менеджмент

компанії здійснює формування необхідного обсягу грошових активів та їхніх еквівалентів, достатніх для розрахунків за кредиторською заборгованістю, яка потребує погашення.

Автори Фоміна О. В., Сопко В. В., Августова О. О. [42], Коцеруба Н.В. [18, с. 78-21], Сніткіна І.А. [34, с. 179-183] під управлінням платоспроможністю характеризують процеси формування процедур та механізмів управління оборотними активами та засобами їх фінансування, що визначає здатність підприємства вчасно відповідати за своїми фінансовими зобов'язаннями. При цьому забезпечується постійна політика впливу підприємства на формування достатнього обсягу ліквідних активів, необхідних для погашення в будь-який момент усіх своїх поточних зобов'язань перед кредиторами. Дане визначення, однак, не може в повній мірі розкрити сутність досліджуваного поняття, адже ліквідність визначає всього лише здатність підприємства конвертувати певні активи у найбільш ліквідну форму активів – грошові кошти. Також, з точки зору поглядів авторів потребує уточнення визначення змістовних характеристик платоспроможності.

Системний підхід у розгляді змісту поняття управління платоспроможністю використовували вітчизняні та зарубіжні автори Насібова О. В., Папуцин В. М. [25, с. 591-596], Дах'ят А., Вешаш С. [50], Гонг Нхуенг Д., Дінх-Трі Во. [51]. На їх погляд, управління платоспроможністю є частиною механізму фінансового управління, що в цілому є вірним. На думку вчених, основною метою такого механізму є формування достатнього обсягу ліквідних

активів, необхідних для погашення в будь-який момент усіх своїх поточних зобов'язань перед кредиторами.

Отже, аналіз наукової літератури показує, що існує кілька важливих сутнісних ознак до визначення поняття управління платоспроможністю підприємства:

- процеси щодо забезпечення здатності підприємства виконувати свої поточні зобов'язання;
- платоспроможність доповнюється певним відношенням до ліквідності - здатністю підприємства до швидкої конвертації менш оборотних активів у грошові кошти;
- управління платоспроможністю фокусується на створення відповідного резерву власних оборотних активів, за рахунок яких можливо покрити поточні зобов'язання;
- управління платоспроможністю є частиною механізму загального фінансового менеджменту компанії, а також виступає одним з ключових елементів формування фінансової стійкості.

Виходячи з проведеного аналізу, враховуючи сильні та слабкі сторони кожного з визначень наведених авторів, було сформоване наступне удосконалене трактування змісту поняття управління платоспроможністю: комплекс заходів, інструментів та організаційних передумов, що визначають можливість забезпечення достатнього обсягу ліквідних активів, які дають змогу підприємству покривати усі поточні зобов'язання, а також здійснювати свої першочергові платежі за рахунок поточних надходжень без залучення позикових фінансових ресурсів.

Також, аналіз наукових праць дозволив виділити основні критерії, на які звертають увагу вчені при вивченні теоретичних аспектів управління платоспроможністю, найважливіші з яких наведені на рис. 1.1.

На рис. 1.1 видно, що управління платоспроможністю підприємства можна охарактеризувати за різними характерними критеріями. Так, критерій «необхідні та достатні умови для досягнення підприємством

платоспроможності» виражає необхідність наявності достатньої ресурсної бази, яка може забезпечувати покриття зобов'язань. Зокрема, важливою є здатність підприємства генерувати достатні суми грошового потоку. Строки розрахунків впливають на можливість акумулювати ліквідні активи за певний проміжок часу.

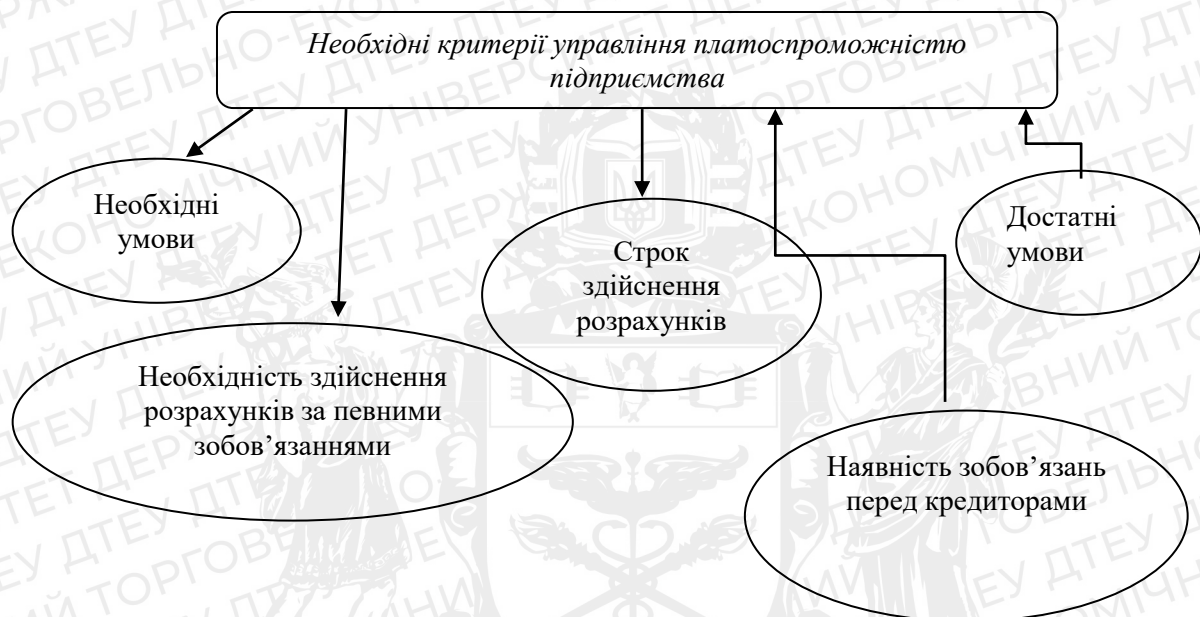

Рис. 1.1. Основні критерії управління платоспроможністю підприємства

*складено автором на основі [6, 10, 21]

Необхідність погашення різних видів зобов'язань визначає рівень критичності розрахунків перед кредиторами підприємства. До необхідних критеріїв управління платоспроможністю підприємства науковці відносять наявність або достатність: фінансових ресурсів, оборотних коштів, грошових коштів та їх еквівалентів, активів, ліквідних коштів, оборотних активів різного рівня ліквідності, грошових та інших активів, мобільних фондів. (готівка, товари (відвантажені, не оплачені покупцем, на зберігання), запаси готової продукції, дебіторська заборгованість тощо), активи, припинення контролю над якими не призведе до амортизації [21].

Також, виходячи з потенційних результатів у визначенні платоспроможності, з метою її аналізу, в науковій літературі можна зустріти

підхід до обґрунтування зон платоспроможності, який досить активно використовується у фінансовому менеджменті (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Характеристика зон платоспроможності підприємства

<i>Зона платоспроможності</i>	<i>Характеристика/умова зони платоспроможності</i>	<i>Визначення показника платоспроможності</i>	<i>Нормативне значення показника платоспроможності</i>
1	2	3	4
абсолютної	Якщо підприємство володіє достатньою кількістю коштів для покриття поточних зобов'язань за рахунок поточної діяльності або за рахунок частини активів без порушення безперервної роботи підприємства, то даний господарюючий суб'єкт абсолютно платоспроможний	відношення суми середньомісячного доходу і грошових коштів на розрахункових рахунках до величини поточних зобов'язань	> 1
поточної	Якщо суми доходів і грошових коштів недостатньо для покриття поточних зобов'язань, то необхідно перейти до детальної оцінки мобільних коштів підприємства, серед яких насамперед дебіторська заборгованість	відношення суми середньомісячного доходу, грошових коштів, дебіторської заборгованості, і короткострокових фінансових вкладень до величини поточних зобов'язань	> 1
критичної	Далі оцінюючи наявність мобільних засобів підприємства очевидно, що значну питому вагу в їх величині займають запаси, більша частина яких (вся величина, якщо вона оптимальна) не може бути прийнята в розрахунок на наступному етапі оцінки платоспроможності, так як це порушить безперервну роботу підприємства	відношення різниці між сумою середньомісячного доходу і величиною поточних активів за мінусом величини запасів, необхідних для безперервної роботи підприємства до величини поточних зобов'язань	1
неплатоспроможності	Якщо при розрахунку показника критичної платоспроможності його величина менше одиниці, то це свідчить про нестачу середньомісячного доходу і величини «вільних» мобільних активів для покриття поточних зобов'язань і підприємство переходить в розряд неплатоспроможних	відношення різниці між сумою середньомісячного доходу і величиною поточних активів за мінусом величини запасів, необхідних для безперервної роботи підприємств до величини поточних зобов'язань	< 1

*складено автором на основі [18, 34, 42]

Основні вимоги до здійснення управління платоспроможністю підприємства можуть бути поділені на дві великі категорії: функціональні вимоги (визначають специфіку бізнес-процесів) та нефункціональні (вимоги до інструментів управління).

Перед тим, як формувати модель управління платоспроможністю, потрібно дуже чітко зрозуміти стратегічний контекст діяльності підприємства, що включає в себе [44]:

- види діяльності підприємства, в межах яких формуються грошові потоки;
- центри формування доходів та витрат;
- основні бізнес-процеси, що впливають на формування фінансових ресурсів, оборотних активів;
- набір бізнес-правил, обмежень та припущень, які використовуються при моделюванні сценаріїв управління платоспроможністю.

На рис. 1.2 наведено основні компоненти управління платоспроможністю підприємства.

Інформаційне забезпечення для здійснення управління конкурентоспроможністю включає в себе дві основні компоненти: види інформації та форми представлення інформації, у тому числі і засоби її обробки. Основними видами інформації, що використовується для побудови моделі управління платоспроможністю підприємства, є такі:

- фактографічна інформація, виражена у вигляді емпіричних даних щодо основних показників формування оборотних активів та джерел їх фінансування (дана інформація може бути отримана з баз даних облікових систем або ERP-систем підприємства);
- організаційна інформація (інформація про користувачів інформації, їх ролі та завдання у процесах управління платоспроможністю підприємства, тощо);

- фінансова інформація (офіційна та управлінська звітність, бюджети компанії та звіти про їх виконання) [42].

Джерелами отримання інформації можуть бути відповідні центри фінансової відповідальності: фінансовий департамент (фінансова та управлінська звітність), комерційний департамент (управлінська звітність), операційні департаменти – виробництво, логістика, торгівля (операційна та управлінська звітність). Отримана інформація може бути використана для проведення факторного аналізу зміни обсягу оборотних активів, джерел їх фінансування та грошових потоків; для побудови імітаційних моделей управління платоспроможністю підприємства, тощо. На сьогодні інформація про формування оборотних активів за групами ліквідності, що можуть бути використані для покриття поточних зобов'язань, може бути отримана з даних фінансового та управлінського обліку. Формування та групування відповідної облікової інформації регулюється стандартами обліку [9].

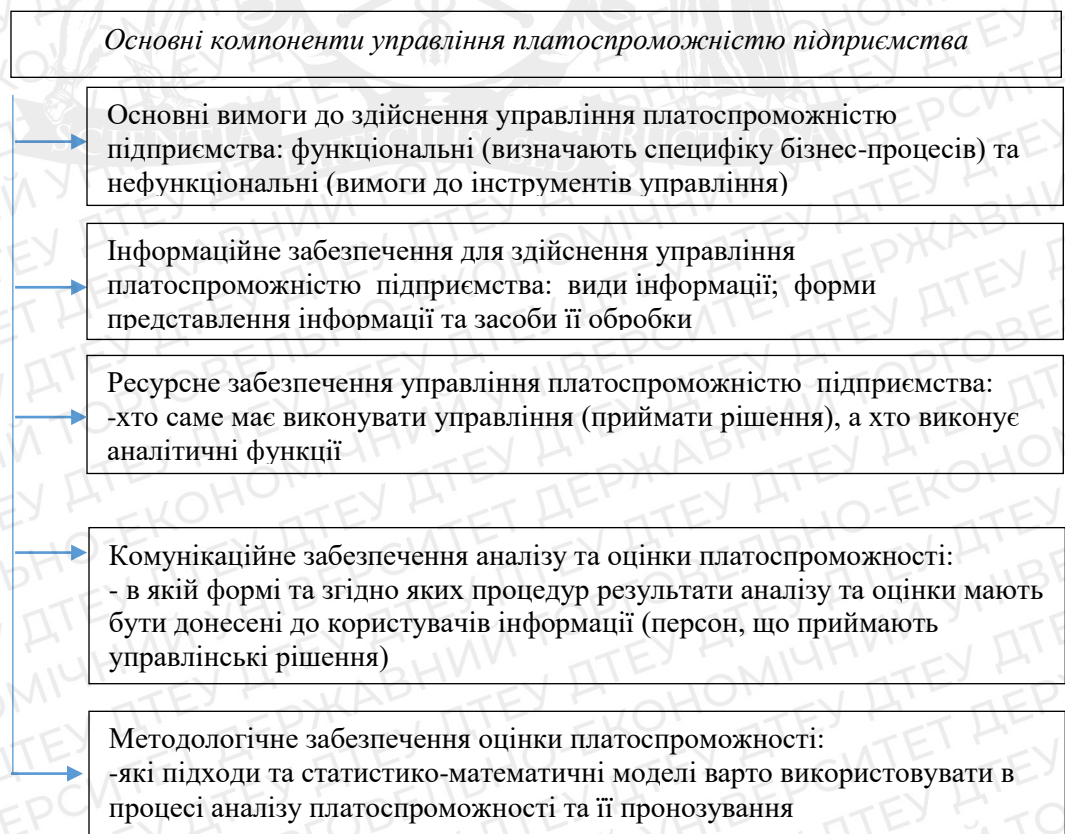

Рис. 1.2. Характеристика компонентів управління платоспроможністю підприємства

*складено автором на основі [6, 26, 34]

Важливим питанням є визначення того, хто є користувачем інформації і того, хто його проводить. Зазвичай основними найбільш поширеними користувачами інформації, що репрезентує результати управління платоспроможністю підприємства є наступні категорії [18]:

- власники бізнесу;
- топ-менеджмент організації;
- фінансово-кредитні установи;
- аудитори.

Здійснення процесів управління платоспроможністю підприємства зазвичай здійснюється працівниками фінансово-економічної служби (департаменту) підприємства. Однак, можливі випадки, коли такий вид управління можуть проводити і зовнішні, по відношенню до підприємства, учасники управлінського процесу – представники фінансово-кредитних установ (у випадку процедур банкрутства), представники компанії з управління активами (у випадку довірчого управління бізнесом), тощо.

Комунікаційне забезпечення результатів оцінки платоспроможності підприємства дозволяє вирішити завдання стосовно того, в якій формі та згідно яких процедур результати фінансового аналізу мають бути донесені до користувачів інформації (персон, що приймають управлінські рішення). Результати аналітичної роботи можуть бути передані за такими каналами [19]:

- поширення паперових звітів;
- поширення результатів аналізу через засоби електронних комунікацій (інтернет – публічний доступ / приватний доступ; інтранет – високозахищений приватний доступ до зашифрованих даних);
- паблік-релізи та анонси – публікація даних у офіційних джерелах та соціальних мережах про результати роботи компанії.

Методологічне забезпечення аналізу передбачає використання ряду методів та інструментів, які необхідні для здійснення аналітичної роботи. Найбільш поширеними методами аналізу управління платоспроможністю підприємства є наступні [10]:

- вертикальний аналіз структури оборотних активів та поточних пасивів, грошових потоків (за видами та напрямками діяльності);
- горизонтальний аналіз тенденцій у зміні обсягів оборотних активів та джерел їх фінансування, грошових потоків;
- факторний аналіз – оцінка впливу різних чинників на основні показники платоспроможності (основні аналітичні моделі: елімінування, кореляційно-регресійний аналіз, кластерний аналіз);
- методи імітаційного моделювання – створення ad-hoc моделі збалансованих показників на основні історичних даних та проведення аналізу зміни ключових показників платоспроможності за цією моделлю при моделюванні різних сценаріїв;
- порівняльний аналіз - базується на співставленні окремих груп аналогічних показників платоспроможності за видами між собою.

Важливим етапом управління платоспроможністю підприємства є проведення її аналізу. Основні методичні підходи до оцінювання та аналізу платоспроможності наведено у Додатку А. При цьому відмітимо, що розрізняють показники статичної та динамічної платоспроможності. Статична платоспроможність виражає набір певних показників з області коефіцієнтного аналізу. Оцінка динамічної платоспроможності базується на використанні даних грошових потоків підприємства.

Додатково варто відмітити можливості використання моделей, що прогнозують імовірність настання дефолту (банкрутства) підприємства. Ці моделі базуються на певних імовірностях щодо визначення структурних показників (коефіцієнтів) фінансового стану, значення яких індикує про те, що підприємство втрачає змогу погашати свої поточні зобов'язання. Деякі найбільш поширені моделі сьогодні (двохфакторна модель прогнозування

дефолту, модель Альтмана, модель Спрінгейта, тощо) часто використовуються для порівняльного аналізу рівня платоспроможності різних суб'єктів господарювання. Зручність використання даних моделей базується на тому, що результат розрахунку являє собою певний коефіцієнт, який легко співвідносити з різними величинами або аналогічними показниками по іншим підприємствам. Недоліком моделей прогнозування банкрутства є нівелювання індивідуальних особливостей кожного бізнесу.

Отже, було сформоване наступне удосконалене трактування змісту поняття управління платоспроможністю: комплекс заходів, інструментів та організаційних передумов, що визначають можливість забезпечення достатнього обсягу ліквідних активів, які дають змогу підприємству покривати усі поточні зобов'язання, а також здійснювати свої першочергові платежі за рахунок поточних надходжень без залучення позикових фінансових ресурсів. Отже, аналіз наукової літератури показує, що існує кілька важливих сутнісних ознак до визначення поняття управління платоспроможністю підприємства: процеси щодо забезпечення здатності підприємства виконувати свої поточні зобов'язання; платоспроможність доповнюється певним відношенням до ліквідності - здатністю підприємства до швидкої конвертації менш оборотних активів у грошові кошти; управління платоспроможністю фокусується на створення відповідного резерву власних оборотних активів, за рахунок яких можливо покрити поточні зобов'язання; управління платоспроможністю є частиною механізму загального фінансового менеджменту компанії, а також виступає одним з ключових елементів формування фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА РІВНЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ДП «СЛОВЕЧАНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК»

2.1. Оцінка ліквідності балансу ДП «Словечанський лісгосп АПК»

Дослідження ліквідності балансу ДП «Словечанський лісгосп АПК» має на меті визначення формування структури активів та джерел їх фінансування. Оптимально сформована структура фінансування активів є головною передумовою забезпечення стійкої платоспроможності. З метою дослідження ліквідності балансу доцільно спочатку скористатися підходами горизонтального та вертикального аналізу активів. Інформаційним забезпеченням для здійснення аналізу послугувала фінансова звітність ДП «Словечанський лісгосп АПК», яку наведено у Додатку Б. Для горизонтального аналізу було також визначено показники абсолютного та відного приросту показників за 2020-2022 (базисне відхилення) та 2021-2022 (ланцюгове відхилення) роки відповідно.

Спочатку розглянемо показники динаміки сукупної вартості активів наведено на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Показники динаміки сукупної вартості активів підприємства ДП «Словечанський лісгосп АПК» за 2020-2022 рр.

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Як свідчать дані рис. 2.1, обсяг активів підприємства мав поступову тенденцію до зростання у 2020-2021 роках. У 2022 році можна було спостерігати незначне скорочення обсягу майнового потенціалу. Станом на 31.12.2021 року обсяг активів склав 40232,4 тис.грн. Однак, у 2022 році відбулося зниження суми активів підприємства до 37078,2 тис.грн.

Для того, щоб зрозуміти причини наведеної динаміки обсягу активів, проаналізуємо їх склад (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Динаміка обсягу активів підприємства ДП «Словечанський лісгосп АПК» за 2020-2022 роки

Показники	Станом на дату, тис.грн				Абсолютне відх. (тис.грн)		Відносне відх. (%)	
	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	2022 / 2020	2022 / 2021	2021 / 2020	2022 / 2021
I. Необоротні активи								
Основні засоби	4163,5	6775,4	10256,2	8773,5	4610	-1482,7	110,7	-14,5
первісна вартість	13566,5	18317,1	25779,9	26125,6	12559,1	345,7	92,6	1,3
знос	9403,0	11541,7	15523,7	17352,1	7949,1	1828,4	84,5	11,8
Нематеріальні активи (залишкова вартість)	46,4	46,4	-	-	-46,4	0	-100,0	-
Усього за розділом I	4209,9	6821,8	10256,2	8773,5	4563,6	-1482,7	108,4	-14,5
II. Оборотні активи								
Запаси	11554,9	11183,0	11862,7	15382,5	3827,6	3519,8	33,1	29,7
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	29,0	648,3	7,8	27,8	-1,2	20	-4,1	256,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	150,5	103,3	261,1	766,6	616,1	505,5	409,4	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1467,7	585,5	823,7	899,2	-568,5	75,5	-38,7	9,2
Гроші та їх еквіваленти	3949,4	11674,6	16198,1	10273,2	6323,8	-5924,9	160,1	-36,6
Інші оборотні активи	93,6	567,3	822,8	955,4	861,8	132,6	920,7	16,1
Усього за розділом II	17 245,1	24 762,0	29 976,2	28 304,7	11059,6	-1671,5	64,1	-5,6
Активи разом	21 455,0	31 583,8	40 232,4	37 078,2	15623,2	-3154,2	72,8	-7,8

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Обсяги активів ДП «Словечанський лісгосп АПК» станом на кінець 2022 року склали 37078,2 тис.грн, в тому числі необоротні активи становили 8773,5 тис.грн, а оборотні – 28304,7 тис.грн. Розглядаючи динаміку обсягу сукупних активів, відмітимо, що їх обсяг за три роки упродовж 2020-2022 рр. збільшився на 15623,2 тис.грн або на 72,8%, у тому числі за 2020-2021 роки зростання активів склало 8648,6 тис.грн або 27,3%, а у 2021-2022 рр. обсяг активів скоротився на 3154,2 тис.грн або на 7,8%. В цілому за 2020-2022 рік необоротні активи підприємства збільшилися на 4563,6 тис.грн або на 108,4%. За 2022 рік необоротні активи скоротилися на 1482 тис.грн або на 14,5%. Обсяг оборотних активів збільшився у 2020-2022 рр. – на 11059,6 тис.грн або на 64,1%. За 2022 рік оборотні активи скоротилися на 1671,5 тис.грн або на 5,6%.

З метою обґрунтування динаміки структури активів досліджуваного підприємства було здійснено їх вертикальний аналіз, що проілюстровано у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка структури активів підприємства ДП «Словечанський лісгосп АПК» за 2020-2022 роки

Показники	Станом на дату, %				Абс.приріст, проц.пунктів	
	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	2022 / 2020	2022 / 2021
1	2	3	4	5	6	7
I. Необоротні активи						
Основні засоби	19,4	21,5	25,5	23,7	4,3	-1,8
первісна вартість	63,2	58,0	64,1	70,5	7,2	6,4
знос	43,8	36,5	38,6	46,8	3,0	8,2
Нематеріальні активи (залишкова вартість)	0,2	0,1	0,0	0,0	-0,2	0,0
інші фінансові інвестиції	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Усього за розділом I	19,6	21,6	25,5	23,7	4,0	-1,8
II. Оборотні активи						
Запаси	53,9	35,4	29,5	41,5	-12,4	12,0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0,1	2,1	0,0	0,1	-0,1	0,1

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,7	0,3	0,6	2,1	1,4	1,4
Інша поточна дебіторська заборгованість	6,8	1,9	2,0	2,4	-4,4	0,4
Гроші та їх еквіваленти	18,4	37,0	40,3	27,7	9,3	-12,6
Інші оборотні активи	0,4	1,8	2,0	2,6	2,1	0,5
Усього за розділом II	80,4	78,4	74,5	76,3	-4,0	1,8
Активи разом	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Як свідчать дані табл. 2.2, у структурі активів підприємства переважала частка оборотних активів. Так, станом на 31.12.2019 р. необоротні активи становили 19,6%, а оборотні активи – 80,4%. Станом на 31.12.2022 р. необоротні активи становили 23,7% від загального обсягу активів, а оборотні активи – 76,3%. Така ситуація зумовлена тим, що підприємство на своєму балансу має значні обсяги запасів та ліквідних грошових активів, які становили основну масу обсягу оборотних активів.

ДП «Словечанський лісгосп АПК» є підприємством, що здійснює виробничу діяльність, тому для нього характерним є домінування в структурі оборотних активів запасів. У складі запасів на готову продукцію припадає до 15-20% від загального їх обсягу. Однак, у нашому випадку також значну питому вагу складають грошові активи. На них припадало в середньому 18-40% від загального обсягу активів. Така частка грошових активів є досить значною, що може свідчити про високий поріг абсолютної ліквідності.

Надалі варто охарактеризувати динаміку джерел фінансування активів досліджуваного підприємства (табл. 2.3). Як можемо бачити з даних табл. 2.3, для показника власного капіталу ДП «Словечанський лісгосп АПК» можна було помітити тенденцію до збільшення за рахунок поступового зростання вартісних обсягів нерозподіленого прибутку. Так, у 2020-2022 рр. збільшення

власного капіталу склало 7418,9 тис.грн або на 50,4%, в тому числі за 2022 рік обсяг власного капіталу зріс на 1867,1 тис.грн або на 9,2%.

Таблиця 2.3

Динаміка обсягу джерел фінансування активів ДП «Словечанський лігосп АПК» за 2020-2022 роки

Показники	Станом на дату, тис.грн				Абсолютне відх. (тис.грн)		Відносне відх. (%)	
	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	2022 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020	2022 / 2021
I. Власний капітал								
Додатковий капітал	600,1	600,1	0,0	0,0	-600,1	0	-100,0	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	14 112,1	14 593,0	20 264,0	22 131,1	8019	1867,1	56,8	9,2
Усього за розділом I	14 712,2	15 193,1	20 264,0	22 131,1	7418,9	1867,1	50,4	9,2
III. Поточні зобов'язання								
Поточна кредиторська заборгованість за:								
товари, роботи, послуги	553,5	7 927,4	7 609,2	10 477,7	9924,2	2868,5	1793,0	37,7
розрахунками з бюджетом	2 979,0	5 748,1	7 326,6	1 440,7	-1538,3	-5885,9	-51,6	-80,3
розрахунками зі страхування	140,9	197,4	720,6	189,3	48,4	-531,3	34,4	-73,7
розрахунками з оплати праці	573,3	823,5	2 917,3	916,7	343,4	-2000,6	59,9	-68,6
Інші поточні зобов'язання	2 496,1	1 694,3	1 394,7	1 922,7	-573,4	528	-23,0	37,9
Усього за розділом III	6 742,8	16 390,7	19 968,4	14 947,1	8204,3	-5021,3	121,7	-25,1
Баланс	21 455,0	31 583,8	40 232,4	37 078,2	15623,2	-3154,2	72,8	-7,8

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Також спостерігалася динаміка до дзеркального збільшення обсягу поточних зобов'язань досліджуваного підприємства на 8204,3 тис.грн або на 121,7% за 2020-2022 рр. При цьому у 2022 році обсяг поточних зобов'язань мав тенденцію до скорочення на 5021,3 тис.грн або на 25,1%. Зокрема, зниження обсягу наведеного показника було зумовлено переважно за рахунок скорочення кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом на 5885,9 тис.грн

(або на 80,3%) та зниження заборгованості по розрахунках з оплати праці на 2000,6 тис.грн (або на 68,6%).

Структуру джерел фінансування активів досліджуваного підприємства проілюстровано у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка структури джерел фінансування активів ДП «Словечанський лігосп АПК» за 2020-2022 роки

Показники	Станом на дату, тис.грн				Абс.приріст, %	
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	2022 / 2020	2022 / 2021
I. Власний капітал						
Додатковий капітал	2,8	1,9	0,0	0,0	-2,8	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	65,8	46,2	50,4	59,7	-6,1	9,3
Усього за розділом I	68,6	48,1	50,4	59,7	-8,9	9,3
III. Поточні зобов'язання						
Поточна кредиторська заборгованість за:						
товари, роботи, послуги	2,6	25,1	18,9	28,3	25,7	9,3
розрахунками з бюджетом	13,9	18,2	18,2	3,9	-10,0	-14,3
розрахунками зі страхування	0,7	0,6	1,8	0,5	-0,1	-1,3
розрахунками з оплати праці	2,7	2,6	7,3	2,5	-0,2	-4,8
Інші поточні зобов'язання	11,6	5,4	3,5	5,2	-6,4	1,7
Усього за розділом III	31,4	51,9	49,6	40,3	8,9	-9,3
Баланс	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Характеризуючи структурну динаміку джерел фінансування активів підприємства можемо зробити висновки про те, що власний капітал складає переважну частину фінансових ресурсів, за рахунок яких було сформовано активи. Так, на кінець 2020 року на власний капітал припадало 48,1% у загальному підсумку пасиву балансу, на кінець 2021 року – 50,4%, на кінець 2022 року – 59,7%. Відповідно, можна помітити дзеркальне скорочення частки поточних зобов'язань. Тобто, можна зробити висновки про те, що модель фінансування активів ставала більш консервативною. Це не є ні доброю, ні поганою ознакою. Консервативна модель дозволяє досягти більшого рівня

фінансової стійкості та платоспроможності зокрема, однак, з іншого боку, вартість залучення власних фінансових ресурсів є вищою для рентабельного бізнесу. Це золоте правило фінансового важелю пояснюється наступним прикладом. Ефективно працююче підприємство завжди має показник рентабельності власного капіталу (обсяг чистого прибутку поділений на суму залученого власного капіталу) завжди вищий, порівняно з вартістю залучених фінансових ресурсів (вартість нарахованих відсотків поділена на вартість залученого позикового капіталу). Тому, виходячи з наведеного правила, ефективно діючому бізнесу завжди вигідніше фінансувати активи за рахунок позикових джерел.

Надалі варто здійснити оцінку показників ліквідності балансу. З цією метою було використано підхід до групування активів в розрізі груп ліквідності. Водночас джерела фінансування було також групувано за рівнем строковості погашення (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка показників ліквідності балансу ДП «Словечанський лісгосп АПК» за 2020-2022 роки

Основні абсолютні індикатори ліквідності балансу	На кінець року:				Абсолютне відх. (тис.грн)		Відносне відх. (%)	
	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	2022 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020	2022 / 2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Групи ліквідності активів								
Грошові активи (найбільш ліквідні)	3 949	11 675	16 198	10 273	6324	-5925	160,1	-36,6
Активи з високим рівнем ліквідності	3 978	12 323	16 206	10 301	6323	-5905	158,9	-36,4
Активи з помірним рівнем ліквідності	15 533	23 506	28 069	25 684	10150	-2385	65,3	-8,5
Активи з низьким рівнем ліквідності	4 210	6 822	10 256	8 774	4564	-1483	108,4	-14,5
Групування джерел фінансування за термінами погашення:								
Термінові поточні зобов'язання	554	7 927	7 609	10 478	9924	2869	1793,0	37,7

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Відстрочені поточні зобов'язання	6 189	6 572	10 244	2 357	-3832	-7887	-61,9	-77,0
Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-	-	-	-	-
Власні фінансові ресурси	14 712	15 193	20 264	22 131	7419	1867	50,4	9,2

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Характеризуючи дані табл. 2.4 можемо відмітити, що високоліквідні активи мали тенденцію до зростання в цілому за 2020-2022 роки – їх обсяг збільшився відповідно на 6323 тис.грн або на 158,9%. Однак, за період 2021-2022 рр. можна було помітити скорочення обсягу високоліквідних активів на 5905 тис.грн або на 36,4%. Високоліквідні активи склалися переважно з готових засобів платежу. Термінові поточні зобов'язання переважали в своїй сумі обсяги відстрочених поточних зобов'язань. Так, станом на кінець 2022 року обсяг термінових поточних зобов'язань становив 10478 тис.грн, що на 9924 тис.грн більше, порівняно з кінцем 2020 року, та на 2869 тис.грн більше порівняно з кінцем 2021 року. Позитивним моментом у формуванні структури ліквідності на підприємстві є те, що ліквідні активи в своїй масі постійно переважали суму термінових та відстрочених поточних зобов'язань, разом узятих.

Наступним етапом оцінки ліквідності балансу ДП «Словечанський лісгосп АПК» є визначення показників, які проілюстровано у табл. 2.5. Для оцінки показників ліквідності було використано практично ті самі значення показників структури активів і пасивів за групами ліквідності та терміновістю погашення відповідно, які наведено у табл. 2.4. Додатково використано такі показники як значення вартісного обсягу товарної дебіторської заборгованості, суми запасів та чистих активів. Під частими активами розуміється різниця між оборотними активами та поточними зобов'язаннями. Значення рівня забезпеченості підприємства готовими засобами платежу було відносно високим.

Таблиця 2.5

**Динаміка показників забезпеченості ліквідними активами ДП
«Словечанський лісгосп АПК» за 2020-2022 роки**

Основні відносні індикатори ліквідності балансу	На кінець року:				Абсолютне відх. (тис.грн)		Відносне відх. (%)	
	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	2022 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020	2022 / 2021
Обсяг оборотних активів, тис.грн.	17245	24762	29976	28305	11059,6	- 1671,5	64,1	-5,6
Вартість запасів, тис.грн.	11555	11183	11863	15383	3827,6	3519,8	33,1	29,7
Товарна дебіторська заборгованість, тис.грн	29	648	8	28	-1,2	20	-4,1	256,4
Поточні зобов'язання, тис.грн	6743	16391	19968	14947	8204,3	- 5021,3	121,7	-25,1
Активи з помірним рівнем ліквідності, тис.грн	15533	23506	28069	25684	10150,2	- 2385,1	65,3	-8,5
Активи з високим рівнем ліквідності, тис.грн	3978	12323	16206	10301	6322,6	- 5904,9	158,9	-36,4
Грошові активи (найбільш ліквідні), тис.грн	3949	11675	16198	10273	6323,8	- 5924,9	160,1	-36,6
Чисті активи, тис.грн.	10502	8371	10008	13358	2855,3	3349,8	27,2	33,5
Коефіцієнт забезпеченості (пунктів):								
-готовими засобами платежу	0,229	0,471	0,540	0,363	0,134	-0,177	58,5	-32,8
-швидколіквідними активами	0,231	0,498	0,541	0,364	0,133	-0,177	57,8	-32,7
-ліквідними активами	0,901	0,949	0,936	0,907	0,007	-0,029	0,7	-3,1
Коефіцієнт відволікання оборотних активів (пунктів):								
-у дебіторську заборгованість	0,002	0,026	0,000	0,001	-0,001	0,001	-41,6	277,5
-у запаси	0,670	0,452	0,396	0,543	-0,127	0,148	-18,9	37,3
Коефіцієнт співвідношення власного оборотного капіталу	0,609	0,338	0,334	0,472	-0,137	0,138	-22,5	41,4
Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів	0,909	0,749	0,844	0,868	-0,041	0,025	-4,5	2,9
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	1,714	0,682	0,594	1,029	-0,685	0,435	-39,9	73,2

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Так, станом на кінець 2022 року коефіцієнт забезпечення готовими засобами платежу склав 0,363 пункти, рівень забезпечення швидколіквідними активами становив 0,364 пункти, а показник забезпеченості ліквідними активами склав 0,907 пунктів. Тобто, можна сказати, що частка ліквідних активів у загальній сумі оборотних активів становила 90,7%. У 2022 році можна було спостерігати скорочення рівня забезпеченості готовими засобами платежу на 32,8% порівняно з 2021-м роком. Чинником такої ситуації були наслідки війни.

Значення показника відволікання оборотних активів у запаси є досить значним і складає 0,543 станом на кінець 2022 року. Це свідчить про те, що оборотні активи на 54,3% склалися з запасів. Підприємство не має тенденції до формування суттєвих обсягів товарної дебіторської заборгованості, оскільки воно працює на основі умови передоплати за виконання замовлень.

У табл. 2.6 наведено групування активів за групами ліквідності та пасивів за групами погашення. Відповідно до структуризації активів і пасивів за групами визначено показники дисбалансу (профіциту/дефіциту) за окремими групами активів.

Таблиця 2.6

Баланс ліквідності ДП «Словечанський лісгосп АПК» за 2020-2022 роки

Групи активів	Обсяг, тис.грн				Групи пасивів	Обсяг, тис.грн				Профіцит (+) / Дефіцит (-), тис.грн			
	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022		31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022
A1	3949	11675	16198	10273	П1	3693	16193	19248	14758	256	-4519	-3050	-4485
A2	5115	10771	3371	3674	П2	3050	9622	9004	12400	2066	1150	-5633	-8727
A3	11649	11750	12686	16338	П3	0	0	0	0	11649	11750	12686	16338
A4	742	-2612	7978	6793	П4	14712	5769	11981	9920	-13971	-8381	-4003	-3127

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Можна зробити висновки про те, що досліджуване підприємство має певний профіцит активів з помірним рівнем ліквідності, однак спостерігається дефіцит швидколіквідних активів.

Отже, ДП «Словечанський лісгосп АПК» є підприємством, що здійснює виробничу діяльність, тому для нього характерним є домінування в структурі оборотних активів запасів. У складі запасів на готову продукцію припадає до 15-20% від загального їх обсягу. Характеризуючи структурну динаміку джерел фінансування активів підприємства можемо зробити висновки про те, що власний капітал складав переважну частину фінансових ресурсів, за рахунок яких було сформовано активи. Високоліквідні активи склалися переважно з готових засобів платежу. Термінові поточні зобов'язання переважали в своїй сумі обсяги відстрочених поточних зобов'язань. Позитивним моментом у формуванні структури ліквідності на підприємстві є те, що ліквідні активи в своїй масі постійно переважали суму термінових та відстрочених поточних зобов'язань, разом узятих. Частка ліквідних активів у загальній сумі оборотних активів становила 90,7%. Характеризуючи структурну динаміку джерел фінансування активів підприємства можемо зробити висновки про те, що власний капітал складав переважну частину фінансових ресурсів, за рахунок яких було сформовано активи.

2.2. Оцінка рівня статичної та динамічної платоспроможності ДП «Словечанський лісгосп АПК»

Оцінку рівня статичної та динамічної платоспроможності варто здійснювати згідно з методикою, яку було описано у розділі 1. Статична платоспроможність дозволяє зрозуміти здатність підприємства покривати свої поточні зобов'язання на певну дату, а динамічна – можливість генерувати грошові потоки, які достатні для забезпечення господарських потреб.

На рис. 2.2 проілюстровано динаміку основних трьох базових коефіцієнтів статичної платоспроможності ДП «Словечанський лісгосп АПК» протягом 2020-2022 років.

Рис. 2.2. Динаміка коефіцієнтів покриття ДП «Словечанський лісгосп АПК» протягом 2020-2022 років, пунктів

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Наведемо детальну характеристику кожного з проілюстрованих на рис. 2.2 коефіцієнтів. Значення коефіцієнта загального покриття на кінець 2019 року становило 2,558 пунктів. При цьому рекомендоване значення даного коефіцієнта складає 1,5-2,0 пунктів. Станом на 31.12.2020 року відбулося зниження рівня загального покриття за рахунок зростання обсягу поточних зобов'язань в частині товарної кредиторської заборгованості (зростання у 14 разів) та заборгованості за розрахунками з бюджетом (зростання на 92,9%). На кінець 2021 року значення коефіцієнта загального покриття суттєво не змінювалося і склало 1,501 пунктів. Станом на 31.12.2022 року даний коефіцієнт дещо зріс до 1,894 пунктів переважно за рахунок скорочення заборгованості за розрахунками з бюджетом (зниження на 79,4%). Можна зробити висновок, що за увесь аналітичний період значення коефіцієнта загального покриття перебувало у межах норми, що характеризує позитивну здатність підприємства покривати свої поточні зобов'язання за рахунок сумарного обсягу оборотних активів.

Коефіцієнт проміжної ліквідності на кінець 2019 року становив 0,844 пункти. При цьому рекомендоване значення даного коефіцієнта складає 1,0-1,5 пункти. Станом на 31.12.2020 року відбулося незначне зниження рівня проміжної ліквідності. Зміна даного коефіцієнта за вказаний період обумовлювалася дією двох взаємо обернених чинників. З одного боку, відбулося зростання залишків грошових активів на балансі на 195,6%, але з іншого, обсяг кредиторської заборгованості зріс на 1432%, а заборгованості за розрахунками з бюджетом - на 92,9%. На кінець 2021 року значення коефіцієнта проміжної ліквідності дещо зросло і склало 0,907 пункти. Зростання відбулося переважно за рахунок подальшого зростання залишків грошових активів на балансі на 38,7%. Станом на 31.12.2022 року аналізований коефіцієнт дещо зменшився до 0,865 пунктів переважно за рахунок скорочення обсягу грошових активів на балансі на 36,6%. Можна зробити висновок, що за аналізований період значення коефіцієнта проміжної ліквідності було нижчим за норму в межах 10-15%.

Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності на кінець 2019 року складало 0,586 пункти. При цьому рекомендоване значення даного коефіцієнта складає 0,3-0,5 пункти. Станом на 31.12.2020 року відбулося зростання рівня абсолютної ліквідності. Зміна даного коефіцієнта, по аналогії до коефіцієнта проміжної ліквідності, за 2020 рік обумовлювалася також дією двох протилежних факторів. З одного боку, відбувалося зростання залишків грошових активів на балансі, а з іншого, обсяг кредиторської заборгованості теж збільшувався, але порівняно в меншій мірі. На кінець 2021 року значення коефіцієнта абсолютної ліквідності зросло і склало 0,811 пункти. Зростання відбулося переважно за рахунок подальшого зростання залишків грошових активів на балансі на 38,7%. Станом на 31.12.2022 року аналізований коефіцієнт дещо зменшився до 0,687 пунктів переважно за рахунок скорочення обсягу грошових активів на балансі на 36,6%. Можна зробити висновок, що за аналізований період значення коефіцієнта абсолютної ліквідності перебувало

постійно в межах норми, а в деякі періоди виходило з профіцитом за рамки рекомендованого значення.

У табл. 2.7 наведено результати факторного аналізу зміни показника загального покриття (поточної платоспроможності).

Таблиця 2.7

**Факторна оцінка зміни рівня поточної платоспроможності ДП
«Словечанський лісгосп АПК» у 2020-2022 рр.**

Показники	Станом на дату (на кінець періоду)				Абс.приріст, пунктів		
	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	за 2020 рік	за 2021 рік	за 2022 рік
Сума оборотних активів, тис.грн	17245	24762	29976	28305	7517	5214	-1672
Сума поточних пасивів, тис.грн	6743	16391	19968	14947	9648	3578	-5021
Рівень поточної платоспроможності (загального покриття), пунктів	2,558	1,511	1,501	1,894	-1,047	-0,010	0,392
Зміна рівня поточної платоспроможності за рахунок:							
- зміни обсягу оборотних активів	-	1,115	0,318	- 0,084	x	x	x
- зміни обсягу поточних пасивів	-	-2,162	-0,328	0,476	x	x	x

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

З даних, наведених у табл. 2.7, можемо бачити, що у 2020 році відбулося скорочення рівня поточної платоспроможності на 0,010 пункти, у тому числі за рахунок зміни оборотних активів (зростання на 43,5%) відбулося збільшення рівня поточної платоспроможності на 1,115 пунктів, а за рахунок зростання поточних пасивів (зростання на 243%) відбулося зниження рівня поточної платоспроможності на 2,162 пункти.

У 2021 році відбулося скорочення рівня поточної платоспроможності на 1,047 пункти, у тому числі за рахунок зміни оборотних активів (зростання на 21,1%) відбулося збільшення рівня поточної платоспроможності на 0,318

пунктів, а за рахунок зростання поточних пасивів (зростання на 21,8%) відбулося зниження рівня поточної платоспроможності на 0,328 пункти.

У 2022 році відбулося зростання рівня поточної платоспроможності на 0,392 пункти, у тому числі за рахунок зміни оборотних активів (зменшення на 5,6%) відбулося зниження рівня поточної платоспроможності на 0,084 пункти, а за рахунок зміни поточних пасивів (зменшення на 25,6%) відбулося зростання рівня поточної платоспроможності на 0,476 пункти.

Далі варто розглянути динаміку ще двох важливих коефіцієнтів платоспроможності, які проілюстровано на рис. 2.3.

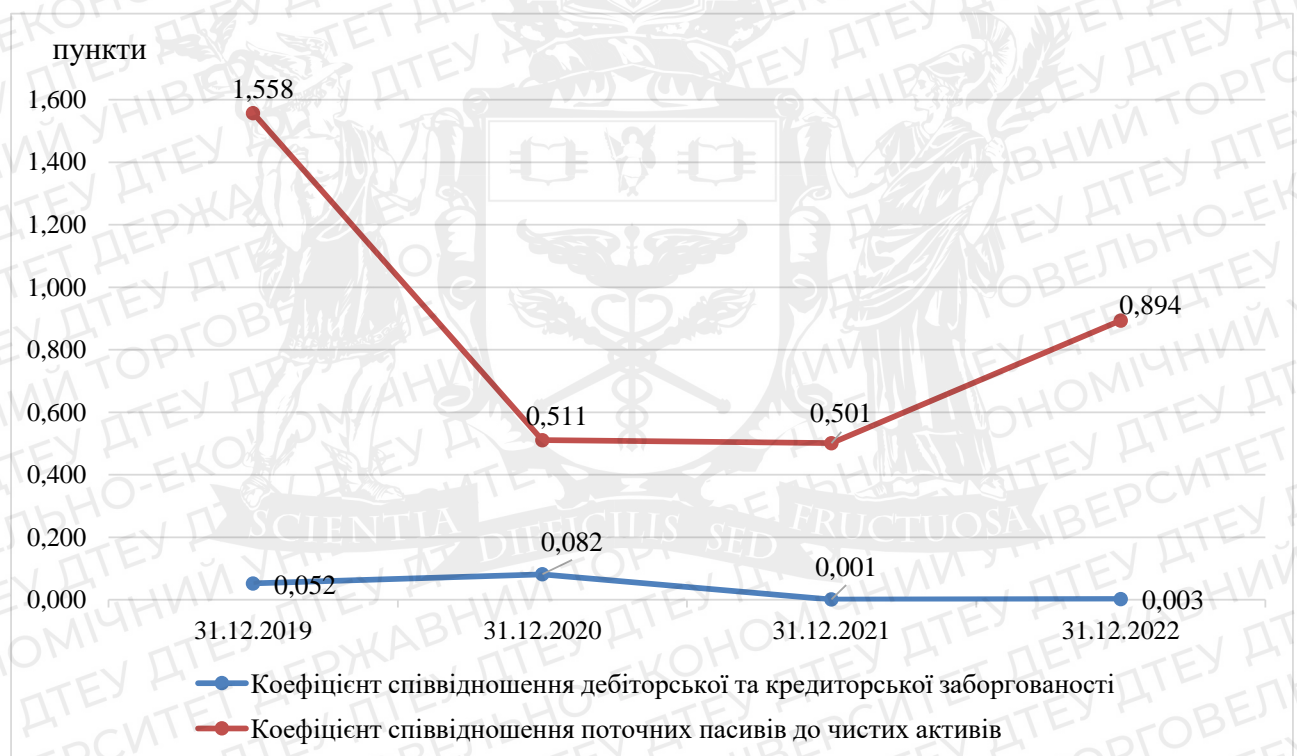

Рис. 2.3. Динаміка додаткових аналітичних коефіцієнтів формування платоспроможності ДП «Словечанський лісгосп АПК» протягом 2020-2022 рр., пунктів

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

З аналітичних даних, наведених на рис. 2.3, можна бачити, що рівень співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості по досліджуваному підприємству є дуже низьким. Рекомендоване значення даного показника в середньому перебуває на рівні 1,0, тобто нормальним вважається

дотримання паритету між заборгованістю дебіторів та заборгованістю перед товарними кредиторами. Однак, у нашому випадку обсяги товарної дебіторської заборгованості на балансі є дуже незначними, що зрушує паритет у бік 0. Підприємство практично не відволікає кошти у розрахунки з покупцями. Переважна більшість замовлень виконується на умовах 100% передплати.

Варто звернути увагу на рівень співвідношення поточних пасивів до чистих активів. Рекомендоване значення даного показника має становити не нижче 0,1 пункти. Можна стверджувати, що протягом усього аналізованого періоду значення наведеного коефіцієнту було вищим від норми в середньому на 40-140% завдяки формуванню досить значного обсягу чистих активів (рис. 2.4).

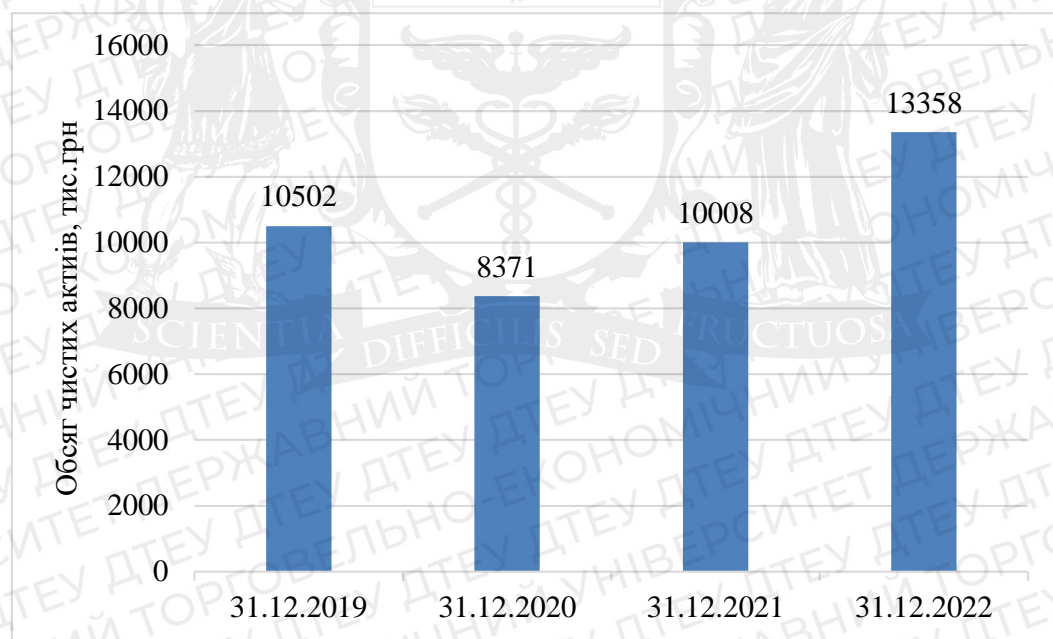

Рис. 2.4. Динаміка чистих активів ДП «Словечанський лісгосп АПК» протягом 2020-2022 рр., тис.грн

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Позитивний баланс у відношенні формування чистих активів зумовлювався здатністю підприємства генерувати власні фінансові ресурси за рахунок прибуткової діяльності. Очевидно, що головну роль у цьому процесі відіграла позитивна динаміка чистого прибутку, який реінвестувався в бізнес.

Зокрема, порівняльну динаміку чистого прибутку та приросту нерозподіленого прибутку, а також рівня реінвестування чистого прибутку у бізнес, наведено на рис. 2.5.

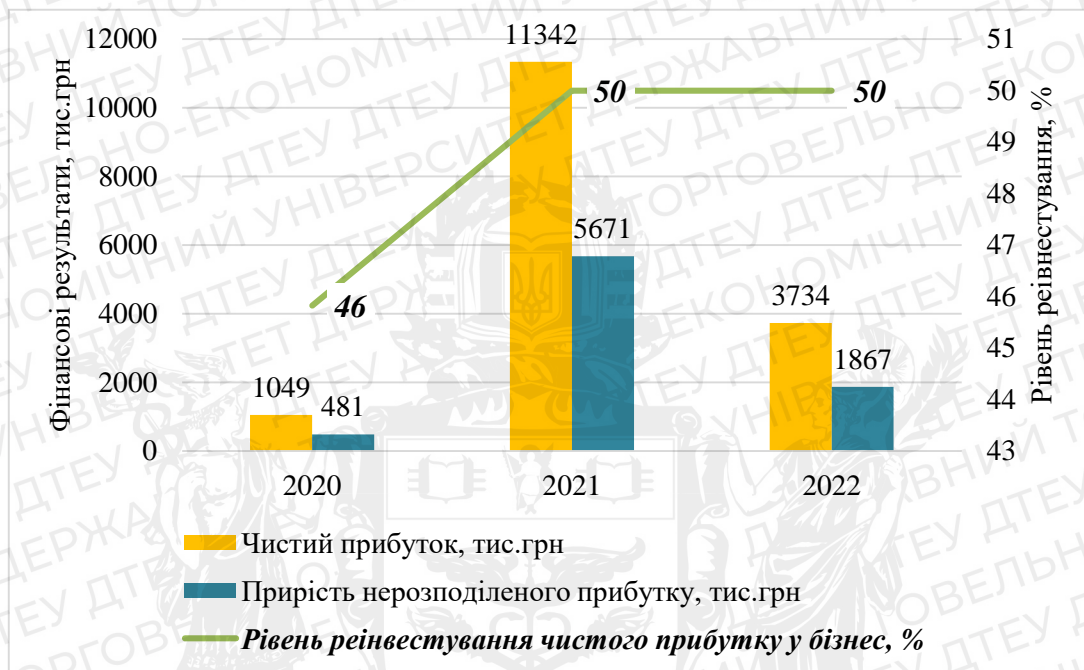

Рис. 2.5. Динаміка фінансових результатів та рівня реінвестування чистого прибутку у бізнес ДП «Словечанський лісгосп АПК» протягом 2020-2022 рр.

*Джерело: складено за даними фінансової звітності (Додаток Б)

Можемо зробити висновки про те, що близько 50% чистого прибутку щорічно реінвестувалося у господарську діяльність підприємства, за рахунок чого відбулося зростання чистих активів.

Надалі варто провести аналіз динамічної платоспроможності підприємства. З цією метою було проаналізовано динаміку грошових потоків та визначено коефіцієнти його ліквідності. У Додатку В наведено управлінський звіт про рух грошових коштів. Підприємство не подає офіційного звіту про рух грошових коштів до органів статистики, оскільки формує спрощену фінансову звітність (лише Форми №1 та №2). Для порівняння у Додатку В наведено таблицю з переліком оптимальних (рекомендованих) значень показників

ліквідності грошового потоку. На рис. 2.6 наведено показники ліквідності грошових потоків.

Рис. 2.5. Динаміка показників ліквідності грошового потоку ДП «Словечанський лісгосп АПК» протягом 2020-2022 рр.

*Джерело: складено за даними управлінської фінансової звітності (Додаток В)

Можна зробити висновки про те, що у 2020-2021 рр. значення показника ліквідності грошового потоку підприємства було вищим за 1. Тобто, це свідчило про те, що компанія мала змогу акумулювати позитивне сальдо грошових активів за рахунок перевищення надходжень грошових коштів від усіх видів діяльності над витратами. У 2022 році рівень ліквідності грошового потоку був меншим за 1, тобто на 3,9% нижче за мінімально рекомендоване значення. Наслідком зниження рівня ліквідності грошового потоку була війна та відповідне погіршення економічної ситуації.

Показник достатності грошового потоку свідчив про те, що підприємство мало достатній потенціал для формування грошових активів, необхідних для здійснення фінансування усіх виплат, пов'язаних як з операційною, так і іншими видами діяльності. У 2022 році відбулося незначне скорочення даного показника, але він залишався в межах норми.

Значення коефіцієнту ефективності грошового потоку свідчило про те, що у 2022 році відбувалося скорочення залишку грошових активів, однак підприємство зберегло здатність формувати позитивний чистий грошовий потік від усіх видів діяльності.

Варто також охарактеризувати деякі інші показники, що виражають динамічну платоспроможність за грошовими потоками (рис. 2.6).

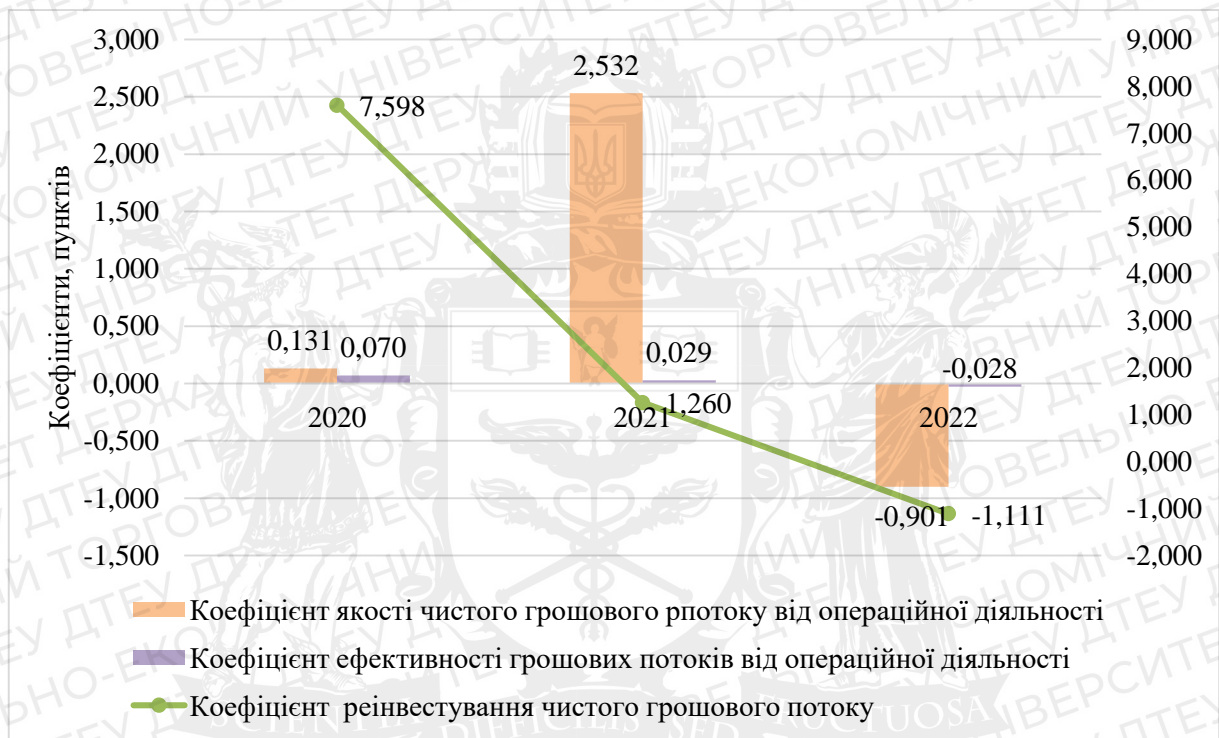

Рис. 2.6. Динаміка додаткових показників платоспроможності за грошовими потоками ДП «Словечанський лісгосп АПК» у 2020-2022 рр.

*Джерело: складено за даними управлінської фінансової звітності (Додаток В)

Динаміка коефіцієнта якості грошового потоку відображала в значній мірі якість чистого грошового потоку внаслідок зростання частки НЕТТО фінансового результату, який отриманий підприємством від здійснення господарських операцій. У 2022 році рівень якості грошових потоків мав від'ємне значення. Аналогічний висновок можна зробити по відношенню до інших показників.

Коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку (ЧГП) виражає частку грошових інвестицій, спрямованих на заміну активів зростання

виробництва. Даний показник визначали як співвідношення ЧГП за вирахуванням дивідендів до обсягу видатків на інвестиційну діяльність. Можна зробити висновки, що у 2020-2021 рр. ЧГП від операційної діяльності дозволяв покрити потреби у інвестиційному розвитку підприємства. У 2022 році така можливість вже була відсутня.

У 2020 році значення ефективності чистого грошового потоку від операційної діяльності становило 0,131 пунктів (або 13,1%), у 2021 році значення показника перебувало на рівні 2,532 пункти (або 253,2%). У 2022 році рівень ефективності чистого грошового потоку від операційної діяльності мав негативне значення та складав -0,028 пунктів (або -2,8%), що є нижче за мінімально рекомендоване значення. Наслідком зниження ефективності чистого грошового потоку від операційної діяльності була війна та відповідне погіршення економічної ситуації.

Отже, за період 2020-2022 рр. значення коефіцієнта загального покриття перебувало у межах норми, що характеризує позитивну здатність підприємства покривати свої поточні зобов'язання за рахунок сумарного обсягу оборотних активів. Значення коефіцієнта проміжної ліквідності було нижчим за норму в межах 10-15%. Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності перебувало постійно в межах норми, а в деякі періоди виходило з профіцитом за рамки рекомендованого значення. Підприємство практично не відволікає кошти у розрахунки з покупцями. Переважна більшість замовлень виконується на умовах 100% передплати. Позитивний баланс у відношенні формування чистих активів зумовлювався здатністю підприємства генерувати власні фінансові ресурси за рахунок прибуткової діяльності. Головну роль у цьому процесі відіграла позитивна динаміка чистого прибутку, який реінвестувався в бізнес. Підприємство має змогу акумулювати позитивне сальдо грошових активів за рахунок перевищення надходжень грошових коштів від усіх видів діяльності над витратами. Підприємство також має достатній потенціал для формування грошових активів, необхідних для здійснення фінансування усіх виплат, пов'язаних як з операційною, так і іншими видами діяльності.

2.3. Оцінка ризику дефолту ДП «Словечанський лісгосп АПК»

Для оцінювання ризику виникнення ситуації дефолту на підприємстві ДП «Словечанський лісгосп АПК» пропонується використати два підходу. Відповідно до першого підходу, варто оцінити тип фінансової стійкості компанії, що дає змогу зробити висновки про збалансованість структури джерел фінансування відповідно до потреб у формуванні оборотних активів, які обслуговують операційну діяльність. Другий підхід базується на використанні експертних (іноді називають - рейтингових) моделей оцінки загрози виникнення ситуації дефолту. Даний підхід є доповненням до першого. Використання лише одного з наведених підходів давало б неповне уявлення про оцінку ризику дефолту.

Оцінка окремих індикаторів, що визначають тип фінансової стійкості ДП «Словечанський лісгосп АПК» у 2020-2022 рр. наведено у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Індикатори, що визначають тип фінансової стійкості ДП «Словечанський лісгосп АПК» у 2020-2022 рр.

Індикатори, тис.грн	Станом на дату (на кінець періоду)			
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Обсяг оборотних активів (ОА)	17245	24762	29976	28305
Обсяг поточних пасивів (ПП)	6743	16391	19968	14947
Власний оборотний капітал (ВОК = ОА - ПП)	10502	8371	10008	13358
Обсяг довгострокових пасивів (ДП)	0	0	0	0
Товарна кредиторська заборгованість + кредити банків терміном до 1 року (КРК)	554	7927	7609	10478
Товарно-матеріальні запаси (ТМЗ)	11555	11183	11863	15383
<i>Критерії типу антикризового потенціалу:</i>				
$\Phi^B = \text{ВОК} - \text{ТМЗ}$	-1053	-2812	-1855	-2025
$\Phi^{BD} = \text{ВОК} + \text{ДП} - \text{ТМЗ}$	-1053	-2812	-1855	-2025
$\Phi^{3K} = \text{ВОК} + \text{ДП} + \text{КРК} - \text{ТМЗ}$	-499	5116	5754	8453

*Джерело: складено за даними управлінської фінансової звітності (Додаток В)

Можемо бачити, що показник Φ^B мав постійно від'ємне значення. Аналогічна ситуація спостерігалася і для індикатора $\Phi^{ВД}$. Виходячи з показників, які було наведено у табл. 2.8, було обґрунтовано значення типу фінансової стійкості (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

**Матриця типу фінансової стійкості підприємства ДП
«Словечанський лігосп АПК» у 2020-2022 рр.**

Типи фінансової стійкості	Станом на дату (на кінець періоду)			
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
абсолютна стійкість [$\Phi^B > 0$]	-	-	-	-
нормальна стійкість [$\Phi^B < 0$, $\Phi^{ВД} > 0$]	-	-	-	-
передкризовий стан [$\Phi^B < 0$, $\Phi^{ВД} < 0$, $\Phi^{3К} > 0$]	-	+	+	+
кризовий стан [$\Phi^B < 0$, $\Phi^{ВД} < 0$, $\Phi^{3К} < 0$]	+	-	-	-

*Джерело: складено за даними управлінської фінансової звітності (Додаток В)

Можна зробити висновки про те, що досліджуване підприємство фінансову стійкість упродовж 2020-2022 років, яка характеризувалася як передкризовий стан. На кінець 2019 року стан підприємства можна охарактеризувати як кризовий. Тобто, з точки зору першого підходу, це означає, що обсяг чистих активів (власного оборотного капіталу) був недостатнім, аби підприємство мало змогу профінансувати за рахунок нього усі свої запаси.

Результати розрахунків R-моделі наведено у табл. 2.10.

Таблиця 2.10

**Результати оцінки ризику виникнення ситуації дефолту
підприємства ДП «Словечанський лігосп АПК» відповідно до R-моделі**

Показники	Станом на дату:			
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
<i>Критерії R-моделі</i>				
K1 – обсяг активів оборотних / загальна величина активів	0,804	0,784	0,745	0,763
K2 – чистий прибуток / балансова вартість власного капіталу	0,105	0,070	0,640	0,176

Продовження табл. 2.10

Показники	Станом на дату:			
	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
K3 – чистий прибуток / загальна величина активів	0,067	0,040	0,316	0,097
K4 – чистий прибуток / сума сукупних витрат	0,023	0,011	0,087	0,030
Z-показник	6,858	6,649	6,955	6,597

*Джерело: складено за даними управлінської фінансової звітності (Додаток В)

З результатів обчислень, наведених у табл. 2.10, можна побачити, що значення Z-показника для R-моделі за увесь досліджуваний період перевищувало 1. Наприкінці 2019 року воно становило 6,858 пункти, 2020 року – 6,649 пункти, 2021 року – 6,955 пункти, 2022 року – 6,597 пункти. Можна зробити висновки про низький ризик виникнення ситуації дефолту на аналізованому підприємстві. Варто зауважити, що отримані значення по R-моделі є поки що недостатніми для формування остаточної оцінки про можливість виникнення банкрутства. Тому, аналіз варто доповнити оцінкою показників згідно з моделлю НБУ, визначеною Положенням №351 [54].

Таблиця 2.11

Результати оцінки ризику виникнення ситуації дефолту підприємства ДП «Словечанський лісгосп АПК» відповідно до моделі НБУ

Показники	Ум. Познач.	2020	2021	2022
Оборотні активи / Поточні зобов'язання	X2	1,51	1,50	1,89
Запаси / Собівартість реалізації	X5	0,14	0,13	0,18
Товарна кредиторська заб-ть / Собівартість реалізації	X8	0,10	0,08	0,12
Операційний прибуток (ЕВІТ) / Чистий дохід	X9	0,02	0,10	0,04
Сума поточних та довгострокових зобов'язань / Чистий дохід	X11	0,17	0,15	0,12

продовження табл. 2.11

Показники	Ум. Познач.	2020	2021	2022
Інтегральний показника боржника - юридичної особи Z	Z = 2,599 + 0,451*X2 + 0,637*X5 + 0,529*X8 + 0,362*X9 + 0,756*X11	3,57	3,58	3,75
Клас боржника	-	3 клас	3 клас	3 клас

*Джерело: складено за даними управлінської фінансової звітності (Додаток В)

З проведених розрахунків можемо бачити, що значення інтегрального показника для досліджуваного підприємства відповідало 3 класу боржника за увесь досліджуваний період. Це свідчить про відносно стійкий фінансовий стан. Банки оцінюють боржників за 10-бальною шкалою, тому виходячи з цього підприємство має відносно непоганий кредитний рейтинг, що свідчить про дуже низьку імовірність ситуації дефолту.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ДП «СЛОВЕЧАНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК»

У даному питанні варто обґрунтувати потенційні напрямки підвищення рівня платоспроможності досліджуваного підприємства. З цією метою варто спочатку звернути увагу на основні передумови, які можуть вплинути на рівень платоспроможності. Для визначення наведених передумов було побудовано дерево причинно-наслідкових зв'язків (Tree chart), що дозволяє побачити основні чинники впливу на платоспроможність за їх групами - чинники 1-го порядку, 2-го порядку і т.д. (рис. 3.1).

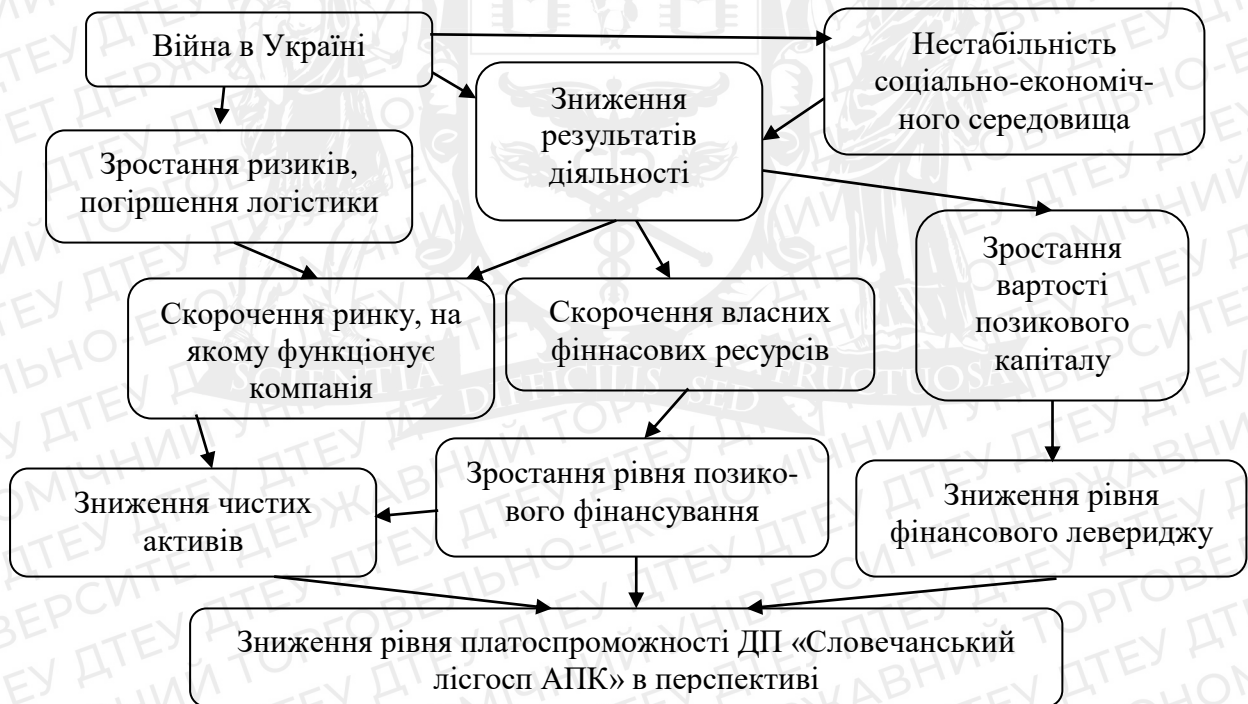

Рис. 3.1. Дерево чинників впливу на рівень платоспроможності ДП «Словечанський лісгосп АПК»

*складено автором

Можемо бачити, що війна в Україні нині виступає одним з найбільш негативних тригерів для динаміки економічної та безпекової ситуації. Логістичні процеси є порушеними, а частина ринку була нівельована через

вихід багатьох компаній з ринку. В цілому, нестабільність соціально-економічного середовища, що стимулюється не лише війною, але ще й світовими кризовими процесами в глобальній економіці, впливає на зниження рівня покриття поточних зобов'язань оборотними активами. Також зменшується обсяг ліквідних активів. Наведені причини в перспективі призведуть до значного погіршення рівня платоспроможності та фінансової рівноваги компанії. Тому, з метою недопущення подальшого загострення кризової ситуації, а також для забезпечення передумов протидії підприємства загрози виникнення ситуації дефолту, було запропоновано певні рішення, які проілюстровано на рис. 3.2.

Рис. 3.2. Дерево рішень для зростання рівня платоспроможності ДП «Словечанський лісгосп АПК»

*складено автором

Зважаючи на наведені напрямки, проілюстровані за допомогою дерева рішень, можемо визначити основні заходи, що пропонуються для підвищення рівня платоспроможності та зниження рівня ризику виникнення дефолту в майбутньому (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Заходи, що пропонуються для підвищення рівня платоспроможності та зниження рівня ризику виникнення дефолту ДП «Словечанський лісгосп АПК»

№	Перелік заходів	Відповідальні	Очікувані результати від впровадження заходів
1	<i>Впровадження засобів моніторингу ризику виникнення дефолту та неперервного аналізу статичних і динамічних показників платоспроможності</i>	<i>Фінансовий директор</i>	
1.1	Здійснення бізнес-аналізу процесів фінансового управління та визначення вимог	Бізнес-аналітик від компанії-підрядника	Зниження рівня асинхронності грошових потоків та забезпечення необхідного рівня ліквідності, достатнього для покриття поточних зобов'язань
1.2	Розробка технічного завдання для впровадження системи моніторингу	Бізнес-аналітик від компанії-підрядника	
1.3	Імплементация системи та її тестування	Менеджер проектів від компанії-підрядника	
1.4	Навчання персоналу та запуск в роботу	Менеджер проектів від компанії-підрядника	
2	<i>Впровадження механізму фінансового контролінгу в систему управління підприємством</i>	<i>Фінансовий директор</i>	
2.1	Визначення вимог до механізму контролінгу	Фінансовий директор	Зниження частки неліквідних активів підприємства за рахунок зростання контролю за їх формуванням
2.2	Розробка фінансової структури компанії з центрами фінансової відповідальності (ЦФО)	Старший фінансовий менеджер	
2.3	Розробка положень до системи фінансового контролінгу	Фінансовий директор	
3	<i>Удосконалення процесу управління джерелами фінансування, що дасть змогу оптимізувати структуру капіталу досліджуваного підприємства</i>	<i>Фінансовий директор</i>	
3.1	Визначення напрямків фінансової політики	Старший фінансовий менеджер	Оптимізація структури капіталу підприємства, зниження обсяг товарної кредиторської заборгованості
3.2	Розробка рекомендації для коригування фінансового планування джерел фінансування	Фінансовий директор	

*складено автором

Надалі варто здійснити оцінку можливих результатів від імплементації заходів. З цією метою було розраховано прогнозні балансові показники та показники фінансових результатів. Прогнозні значення передбачають, що рівень оборотності джерел фінансування має зрости на 30% внаслідок впровадження запропонованих заходів. Також прогнозується, що темп зростання операційних витрат у 2024 році має сповільнитися на 10% по відношенню до попереднього періоду за рахунок впровадження інструментів фінансового контролінгу.

У табл. 3.2 наведено результати прогнозних розрахунків доходів, витрат та фінансових результатів по досліджуваному підприємству.

Таблиця 3.2

Прогноз доходів, витрат та фінансових результатів на 2023-2024 рр.

Найменування показника	Факт			Допоміжні коефіцієнти для оцінки прогнозу	Прогноз (перспективний)	
	2020	2021	2022		2023 (прогноз)	2024 (план)
1	2	3	4	5	6	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	94 003	136 899	126 330	Середн.темп зростання = 1,159	146 450	169 775
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	78 655	91 230	85 007	Середній рівень показника у виручці = 0,714	104 495	121 138
Валовий прибуток	15 348	45 669	41 323		41 955	48 637
Інші операційні доходи	1 329	6 246	3 393	Середній рівень показника у виручці = 0,031	4 496	5 213
Адміністративні витрати	0	0	0	0,000	0	0
Витрати на збут	0	0	0	0,000	0	0
Операційні витрати	15 208	38 300	39 419	Середній рівень показника у виручці = 0,260	38 096	39 747 (з урахуванням скорочення на 10%)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	1 470	13 615	5 296		8 355	14 102
Інші фінансові доходи	0	0	0	0,000	0	0
Інші доходи	0	872	108	Середній рівень показника у виручці = 0,003	402	402
Інші витрати	190	655	1 202	Середній рівень показника у виручці = 0,006	839	839

продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5	6	
Фінансовий результат до оподаткування:	1 280	13 832	4 202		7 918	13 665
Витрати (дохід) з податку на прибуток	230,3	2489,7	467,9	Середній рівень показника у виручці = 0,009	1 307	1 515
Чистий фінансовий результат:	1 049	11 342	3 734		6 611	12 150

*складено автором

Можемо бачити, що у 2024 році, відповідно до гіпотези стабільного зростання доходів, очікується збільшення обсягу чистого прибутку, що дасть можливість отримати також приріст власних фінансових ресурсів. Виходячи з фактичних даних по необоротних активам, а також враховуючи, що у плановому періоді не очікується їх додатковий приріст, було спрогнозовано її вартісні показники, що проілюстровано у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Прогноз обсягу необоротних активів на 2023-2024 рр.

Необоротні активи	ФАКТ	Прогноз			
	31.12.2022	Прогнозна зміна у 2023 році	31.12.2023	Прогнозна зміна у 2024 році	31.12.2024
1. Основні засоби	8773,5	-	7311	-	5848
- у т.ч. первісна вартість	26125,6	без змін	26126	без змін	26126
- у т.ч. знос	17352,1	-	18815	-	20278
2. Довгострокові фінансові інвестиції		без змін	0	без змін	0
Разом необоротні активи	8 774	-	7 311	-	5 848

*складено автором

Можемо бачити, що на підприємстві планується скорочення залишкової вартості основних засобів за рахунок відсутності приросту первісної вартості та постійного нарахування амортизації. Наступним етапом є прогнозування обсягу оборотних активів. З цією метою було використано показники фактичного та прогнозного рівня оборотності по коремим складовим статтям оборотних активів. Результати розрахунків наведено у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Прогноз обсягу оборотних активів на 2023-2024 рр.

Оборотні активи	31.12.2022	Коефіцієнт оборотності, разів (фактичн)	ПРОГНОЗ на 2023 рік	ПРОГНОЗ на 2024 рік
Запаси	15 383	9,3	15 792	18 307
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	28	7097,2	21	24
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	-	-	-	-
з бюджетом	767	245,9	596	691
Інша поточна дебіторська заборгованість	899	146,6	999	1 158
Гроші та їх еквіваленти	10 273	9,5	15 344	17 787
Інші оборотні активи	955,4	142,1	1 031	1 195
Усього оборотні активи	28 305	-	33 782	39 162

*складено автором

Можемо бачити, що на підприємстві планується зростання обсягу оборотних активів у 2023 році за рахунок збільшення обсягів діяльності (доходів та собівартості реалізації). При цьому ми приймаємо гіпотезу, що зростання очікується по усіх статтях оборотних активів, враховуючи також динаміку рівня їх оборотності (закладене зростання рівня оборотності активів за рахунок впровадження запропонованих заходів).

Наступним етапом є прогнозування обсягу власного капіталу. Приймаємо гіпотезу в тому, що обсяги зареєстрованого капіталу мають залишатися без змін. Зростання власного капіталу прогнозується лише за рахунок приросту нерозподіленого прибутку. Результати розрахунків наведено у табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Прогноз обсягу власного капіталу на 2023-2024 рр.

Статті власного капіталу	ФАКТ 31.12.2022	Прогнозна зміна	ПРОГНОЗ на 2023 рік	Прогнозна зміна	ПРОГНОЗ на 2024 рік
Зареєстрований (пайовий) капітал	0	Без змін	0	Без змін	0
Резервний капітал	0	Без змін	0	Без змін	0

продовження табл. 3.5

Статті власного капіталу	ФАКТ 31.12.2022	Прогнозна зміна	ПРОГНОЗ на 2023 рік	Прогнозна зміна	ПРОГНОЗ на 2024 рік
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	22 131	Приріст на 2877 тис.грн (див.табл. табл. 3.2)	25 008	Приріст на 1123 тис.грн (див.табл. Ж.1)	26 131
Усього власний капітал	22 131	2 877	25 008	1 123	26 131

*складено автором

Маючи значення обсягу активів, а також власного капіталу, можемо перейти до завершального етапу прогнозування балансових показників – визначення поточних зобов'язань. Для прогнозування використано також гіпотезу, що постійні пасиви станом на кінець 2024 року мають скоротитися на 30% за рахунок заходів, а обсяг товарних кредитів визначається методом балансової ув'язки на основі отриманих прогнозних значень сумарної потреби у фінансуванні активів та обсягах власного капіталу. Результати розрахунків наведено у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Прогноз обсягу поточних зобов'язань на 2023-2024 рр.

Статті позикового капіталу	ФАКТ 31.12.2022	Прогнозна зміна	ПРОГНОЗ на 2023 рік	Прогнозна зміна	ПРОГНОЗ на 2024 рік
Довгострокові кредити банків	0	Без змін	0	Без змін	0
Інші довгострокові зобов'язання	0	Без змін	0	0	
Усього за розділом II	0	-	0	-	0
Кредиторська заборгованість:					
товари, роботи, послуги	10 478	1 137	11 615	-	11 334
розрахунками з бюджетом	1 441	Без змін	1441		1 008
зі страхування	189	Без змін	189	зниження на 30%	133
розрахунками з оплати праці	917	Без змін	917		642
Поточні забезпечення	0	Без змін	0		0
Інші поточні зобов'язання	1 923	Без змін	1 923		1 346
Усього за розділом III	14 947	-	16 084	-	14 463

*складено автором

На основі прогнозних показників балансу на 2023-2024 роки було проведено розрахунок прогнозних коефіцієнтів платоспроможності, що проілюстровано у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Прогнозна оцінка показників статичної платоспроможності з урахуванням впровадження заходів на 2023-2024 рр.

Показники	ФАКТ		ПРОГНОЗ	
	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024 (з урахуванням заходів)
Коефіцієнт загального покриття (потенційної платоспроможності) Кзп	1,501	1,894	2,100	2,708
Коефіцієнт проміжної ліквідності (розрахункової платоспроможності) Кпп	0,907	0,865	1,118	1,442
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (грошової платоспроможності) Кал	0,811	0,687	0,954	1,230
Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	0,001	0,003	0,002	0,002
Коефіцієнт забезпеченості поточних пасивів власними коштами (Кзвк)	0,501	0,894	1,555	2,112

*складено автором

Можемо бачити з даних табл. 3.4, що очікується зростання ключових показників платоспроможності за рахунок впровадження комплексної системи заходів, які включають елементи фінансового контролінгу, їх автоматизацію та покращення управління фінансових циклом.

Також для визначення показників динамічної платоспроможності було проведено прогнозування обсягу грошових потоків прямим методом. З цією метою було використано тенденції (очікувані темпи зростання) доходів та витрат у формі 2 та екстрапольовано їх на Звіт про рух грошових коштів. Сам звіт з прогнозними показниками наведено у Додатку Ж.

Результуючи прогнозні показники динамічної платоспроможності за параметрами грошового потоку наведено у табл. 3.8.

Таблиця 3.7

**Прогнозна оцінка показників динамічної платоспроможності з
урахуванням впровадження заходів на 2023-2024 рр.**

Показник	Значення за період			Абс.приріст, пунктів	
	Факт 2022	Прогноз 2023	Прогноз 2024	2022- 2023	2023- 2024
Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	0,961	1,019	1,035	0,058	0,016
Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку	1,068	1,077	1,101	0,009	0,025
Коефіцієнт ефективності грошового потоку	-0,039	0,019	0,035	0,058	0,016
Коефіцієнт якості чистого грошового рпотуку від операційної діяльності	-0,901	1,912	1,680	2,813	-0,233
Коефіцієнт ефективності грошових потоків від операційної діяльності	-0,028	0,019	0,035	0,047	0,016

*складено автором

Таким чином, можна зробити висновки про те, що в результаті запропонованих заходів планується зростання рівня платоспроможності підприємства у 2024 році. Значення коефіцієнту загального покриття має зрости з 2,100 пунктів (станом на кінець 2023 р.) до 2,708 пункти (станом на кінець 2024 р.), коефіцієнт проміжної ліквідності має зрости з 1,118 пунктів (станом на кінець 2023 р.) до 1,442 пункти (станом на кінець 2024 р.), коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшиться з 0,954 пункти (станом на кінець 2023 р.) до 1,230 пунктів (станом на кінець 2024 р.). Запропоновані заходи матимуть довгостроковий економічний ефект, що буде представлений у покращенні фінансової рівноваги у наступних роках. Також прогнозується зростання показників динамічної платоспроможності, зокрема якості та ефективності чистого грошового потоку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже, за результатами проведеного дослідження можемо сформулювати такі висновки і пропозиції:

У ході теоретичного аналізу наукових підходів різних авторів було сформоване наступне удосконалене трактування змісту поняття управління платоспроможністю: комплекс заходів, інструментів та організаційних передумов, що визначають можливість забезпечення достатнього обсягу ліквідних активів, які дають змогу підприємству покривати усі поточні зобов'язання, а також здійснювати свої першочергові платежі за рахунок поточних надходжень без залучення позикових фінансових ресурсів. Отже, аналіз наукової літератури показує, що існує кілька важливих сутнісних ознак до визначення поняття управління платоспроможністю підприємства: процеси щодо забезпечення здатності підприємства виконувати свої поточні зобов'язання; платоспроможність доповнюється певним відношенням до ліквідності - здатністю підприємства до швидкої конвертації менш оборотних активів у грошові кошти; управління платоспроможністю фокусується на створення відповідного резерву власних оборотних активів, за рахунок яких можливо покрити поточні зобов'язання; управління платоспроможністю є частиною механізму загального фінансового менеджменту компанії, а також виступає одним з ключових елементів формування фінансової стійкості.

За результатами аналітичної частини роботи визначено, що ДП «Словечанський лісгосп АПК» є підприємством, що здійснює виробничу діяльність, тому для нього характерним є домінування в структурі оборотних активів запасів. У складі запасів на готову продукцію припадає до 15-20% від загального їх обсягу. Характеризуючи структурну динаміку джерел фінансування активів підприємства можемо зробити висновки про те, що власний капітал складає переважну частину фінансових ресурсів, за рахунок яких було сформовано активи. Високоліквідні активи склалися переважно з

готових засобів платежу. Термінові поточні зобов'язання переважали в своїй сумі обсяги відстрочених поточних зобов'язань. Позитивним моментом у формуванні структури ліквідності на підприємстві є те, що ліквідні активи в своїй масі постійно переважали суму термінових та відстрочених поточних зобов'язань, разом узятих. Частка ліквідних активів у загальній сумі оборотних активів становила 90,7%. Характеризуючи структурну динаміку джерел фінансування активів підприємства можемо зробити висновки про те, що власний капітал складав переважну частину фінансових ресурсів, за рахунок яких було сформовано активи.

Проведена оцінка показників статичної та динамічної платоспроможності дозволила виявити, що за період 2020-2022 рр. значення коефіцієнта загального покриття перебувало у межах норми, що характеризує позитивну здатність підприємства покривати свої поточні зобов'язання за рахунок сумарного обсягу оборотних активів. Значення коефіцієнта проміжної ліквідності було нижчим за норму в межах 10-15%. Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності перебувало постійно в межах норми, а в деякі періоди виходило з профіцитом за рамки рекомендованого значення. Підприємство практично не відволікає кошти у розрахунки з покупцями. Переважна більшість замовлень виконується на умовах 100% передплати. Позитивний баланс у відношенні формування чистих активів зумовлювався здатністю підприємства генерувати власні фінансові ресурси за рахунок прибуткової діяльності. Головну роль у цьому процесі відігравала позитивна динаміка чистого прибутку, який реінвестувався в бізнес. Підприємство має змогу акумулювати позитивне сальдо грошових активів за рахунок перевищення надходжень грошових коштів від усіх видів діяльності над витратами. Підприємство також має достатній потенціал для формування грошових активів, необхідних для здійснення фінансування усіх виплат, пов'язаних як з операційною, так і іншими видами діяльності.

За результатами використання рейтингових моделей було визначено основні критерії ризику настання ситуації дефолту на підприємстві ДП «Словечанський лісгосп АПК». досліджуване підприємство фінансову стійкість

упродовж 2020-2022 років, яка характеризувалася як передкризовий стан. На кінець 2019 року стан підприємства можна охарактеризувати як кризовий. Тобто, з точки зору першого підходу, це означає, що обсяг чистих активів (власного оборотного капіталу) був недостатнім, аби підприємство мало змогу профінансувати за рахунок нього усі свої запаси. Згідно експертних моделей, які враховують структуру активів та джерел їх фінансування, а також формування фінансових результатів діяльності, підприємство має дуже низький ризик настання ситуації дефолту.

З метою підвищення платоспроможності підприємства у третьому розділі було розроблено відповідні пропозиції, що включають: впровадження засобів моніторингу ризику виникнення дефолту та неперервного аналізу статичних і динамічних показників платоспроможності; впровадження механізму фінансового контролінгу в систему управління підприємством; удосконалення процесу управління джерелами фінансування, що дасть змогу оптимізувати структуру капіталу досліджуваного підприємства. Імплементация фінансового контролінгу з урахуванням певних аспектів автоматизації фінансово-аналітичних процесів триватиме 77 днів, у тому числі: на визначення бізнес-вимог потрібно буде 8 днів; на впровадження наведених вимог - 39 днів; на інтеграцію системи фінансового контролінгу у важелі менеджменту компанії потрібно буде 30 днів. Загальна вартість планових витрат на впровадження запропонованих заходів у 2024 році складе 580,4 тис.грн, у тому числі на оплату програмного забезпечення підприємство має витратити 232,4 тис.грн, а решта витрат – оплата послуг на конфігурування нової системи та навчання персоналу. У результаті запропонованих заходів планується зростання рівня платоспроможності підприємства у 2024 році. Запропоновані заходи матимуть довгостроковий економічний ефект, що буде представлений у покращенні фінансової рівноваги у наступних роках. Також прогнозується зростання показників динамічної платоспроможності, зокрема якості та ефективності чистого грошового потоку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аларіки С. Н. та ін. Фінансова стійкість як складова економічної ефективності підприємства. Ефективна економіка. 2018. №4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/3.pdf
2. Александрова М. М., Виговська Н. Г., Кірейцев Г. Г., Петрук О. М., Маслова С. О. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для студ. екон. спец. всіх форм навч. / Г.Г. Кірейцева (ред.). – 2.вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2013. – 268 с.
3. Безугла Т.В. «Економічна стійкість» та «фінансова стійкість». Молодий вчений. 2014. № 3. С. 33.
4. Бержанір І.А. Діагностика фінансової стійкості підприємств України. Інноваційна економіка. 2013. № 10. С. 34-39.
5. Бечко П. К., Непочатенко О.А. Сутність платоспроможності підприємства. Вісник ХНТУСГ. Серія «Економічні науки». 2015. №98. С. 104–110.
6. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М. та ін. Фінансовий аналіз: навч. посібн. К.: КНЕУ, 2015. 592 с.
7. Блакита Г.В. Наукова парадигма фінансової безпеки підприємства. Вісник Одеського національного університету. Економіка. Том 24 Випуск 1 (74) 2019. С. 40-45
8. Бланк І.О. Основи фінансового менеджменту : [підручник] / І.О. Бланк. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 476 с.
9. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств: підручник. 2 видання. К.:КНТЕУ, 2018. 800 с
10. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств: підручник. 2 видання. К.:КНТЕУ, 2018. 800 с

11. Виноградня В. М., Бурдонос Л. І. Перспективна платоспроможність у забезпеченні фінансової стабільності підприємства. Економічний вісник університету. 2021. № 50. С. 162-168
12. Гапак Н.М., Капштан С.А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємств. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. №42. 2014. С. 191-196.
13. Григорук Т., Ніколаєва А. Ефективне управління ліквідністю та платоспроможністю як фактор стабільної діяльності підприємства. Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неіндустріального суспільства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27.10.2020) Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 505-506.
14. Економічний аналіз : навч. посібник / Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В.Ровенська, О. В. Латишева, Т. П. Гітіс, І. Ю. Єрфорт, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. Краматорськ : ДДМА, 2021. 200 с.
15. Іваннікова О.В Аналіз платоспроможності як фактора фінансової стійкості малих підприємств. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2017. Вип. 2 (58). С. 130-136.
16. Іванчук Н. В. Удосконалення факторного аналізу платоспроможності підприємства. Причорноморські економічні студії. 2020. № 57. С. 133-138.
17. Коцеруба Н. В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Вип. 27. С. 78–21.
18. Коцеруба Н.В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Вип. 27. С. 78-21
19. Кузенко О.Л. Теоретичні підходи до визначення сутності управління фінансовою стійкістю підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості 2013. № 43. С. 152-157
20. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Тернопіль:ТНЕУ, 2016. 304 с.

21. Люта О. В., Пігуль Н. Г, Глядько К. Теоретичні засади управління ліквідністю та платоспроможністю підприємств. Вісник СумДУ. Серія «Економіка». 2019. № 4. С. 14-23.
22. Майборода О. Є., Косарева І. П., Каранда О. М. Концептуальні засади управління платоспроможністю підприємства. Молодий вчений. 2017. №3. С. 793–797.
23. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : [підручник]. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 358 с.
24. Мулик Я.І. Аудит фінансової стійкості підприємства: проблеми та перспективи розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 16. С. 884-888.
25. Насібова О. В., Папуцин В. М. Теоретичні аспекти управління ліквідністю та діловою активністю підприємства. Економіка і суспільство. 2017. № 12. С. 591-596.
26. Нікольчук, Ю., Лопатовська, О., Пономарьова, К. Архітектура механізму управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. Трансформаційна економіка. 2023. №2. С. 38-44.
27. Обушак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2013. № 9. С. 92.
28. Олесенко І. С. Платоспроможність підприємства в системі забезпечення фінансової безпеки: сутність та роль. Економіка. Фінанси. Право. 2017. №2/3. С. 45–51.
29. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
30. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
31. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст]: навчальний посібник, 3-тє вид. виправл. і доп. К.: Знання, 2007. 943с.
32. Ситник Г.В. Фінанси торгівлі: монографія. К.:КНТЕУ, 2015. - 672 с.

33. Ситник Г.В., та ін. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. К.:КНТЕУ, 2015. 722с.
34. Сніткіна І.А. Підходи визначення сутності платоспроможності та класифікація факторів впливу. Науковий вісник Ужгородського Університету. 2019. С. 179-183
35. Сосновська О.О. Механізм оцінки фінансової стійкості підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2015. № 5. С. 60-66.
36. Теницька Н. Б., Гришко Ю. С. Теоретичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства в сучасних умовах. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. №5. С. 372–376.
37. Томчук О. Ф. Аналітичні можливості балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства. Причорно-морські економічні студії. 2018. Вип. 28 (2). С. 152–159.
38. Томчук О. Ф. Звітність про рух грошових коштів як елемент інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Інфраструктура ринку. 2019. № 28. С. 368–375.
39. Томчук О. Ф., Томчук В. В. Роль звіту про фінансові результати в інформаційному забезпеченні аналізу фінансового стану підприємства. Інфраструктура ринку. 2018. No 17. URL: <http://market-infr.od.ua/uk/17-2018>.
40. Томчук, О. Аналіз платіжної спроможності підприємства та відображення її в обліку: сутність, класифікація, оцінка. Економіка та суспільство. 2023. №51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-16>
41. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В.Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрія», 2020. 434 с.
42. Фоміна О. В., Сопко В. В., Августова О. О.Управління платоспроможністю підприємства. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2020/9.pdf.

43. Фоміна О. В., Сопко В. В., Августова О. О. Управління платоспроможністю підприємства. Ефективна економіка. 2020. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7973>

44. Фридинський В.О. Фінансова санація підприємства. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». 2011. № 8. С. 79-83.

45. Халатур С. М., Бровко Л. І., Моруга Т. О. Методологія оцінки ліквідності та платоспроможності сількогосподарських підприємств. Економічна наука. 2017. №12. С. 56–60.

46. Хачатрян В.В., Усова Л.С. Фактори, що впливають на фінансовий стан підприємства URL: <http://intkonf.org/ken-hachatryan-vv-usova-ls-faktori-schovplivayut-na-finansoviy-stand-pidpriemstva/>.

47. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз [Текст]:навч. посібн. К.: Центр учбової літератури, 2008. 566 с.

48. Шергіна Л. А., Домшина Т. Р. Фактори впливу на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства в період кризи. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32614233.pdf>.

49. Школьник І. О., Боярко І. М., Дейнека О. В. та інші. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. №368 с.

50. Blakuya G. Enterprise financial security as a component of the economic security of the state. Investment Management and Financial Innovations. 2018. № 2. с.248-256.

51. Dahiyat A., Weshah S., Al-Dahiyat M. Liquidity and Solvency Management and its Impact on Financial Performance: Empirical Evidence from Jordan. Journal of Asian Finance Economics and Business. 2021. #8(5). URL: https://www.researchgate.net/publication/351663231_Liquidity_and_Solvency_Management_and_its_Impact_on_Financial_Performance_Empirical_Evidence_from_Jordan

52. Khuong Nguyen D., Dinh-Tri Vo. Enterprise risk management and solvency: The case of the listed EU insurers. Journal of Business Research. 2020.

#113.

URL:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0148296319305594>

53. Intact Intact: program capabilities. URL: <https://www.sage.com/en-us/sage-business-cloud/intacct/>

54. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Національного банку України; Положення, Перелік, Вимоги, Коефіцієнти від 30.06.2016 № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>

ДОДАТОК А

Система показників оцінки платоспроможності підприємства [8]

Назва	Формула	Тенденція
<i>1. Показники ліквідності або статичної платоспроможності:</i>		
1.1. Коефіцієнт загального покриття (потенційної платоспроможності) Кзп:	розраховується як відношення поточних активів (ОА) до поточних пасивів (ПЗ) підприємства: $Кзп = \frac{ОА}{ПЗ}$	Показує ступінь покриття поточних пасивів поточними активами. Характеризує платіжні можливості підприємства, що оцінюються за умови не тільки своєчасних розрахунків з дебіторами та сприятливої реалізації готової продукції (товарів), але й продажу у випадку необхідності інших елементів матеріальних оборотних активів. Критичне значення цього коефіцієнту становить 1. Значення у межах 1-1,5 свідчить про спроможність підприємства повністю розраховуватися по своїх боргах за рахунок оборотних активів. Зростання показника вище 2 свідчить про неефективне управління грошовими коштами, що може негативно позначитись на доходності підприємства.
1.2. Коефіцієнт проміжної ліквідності (розрахункової платоспроможності) Кпп	розраховується як відношення грошових коштів (ГК), короткострокових фінансових вкладень (ПФІ) та дебіторської заборгованості (ДЗ) до поточних пасивів: $Кпп = \frac{ГК + ПФІ + ДЗ}{ПЗ}$	Показує здатність виконувати поточні зобов'язання за рахунок коштів, короткострокових фінансових вкладень та дебіторської заборгованості. Критичне значення не встановлюється. Позитивним вважається стабільність значення цього показника в межах 0,7—0,8 або дотримання його середньогалузевого значення.
1.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (грошової платоспроможності) Кал	розраховується як відношення грошових коштів та короткострокових фінансових вкладень до поточних пасивів: $Кал = \frac{ГК + ПФІ}{ПЗ}$	Показує, яка частина короткострокових зобов'язань підприємства може бути негайно сплачена за рахунок високої ліквідності. Критичне значення 0,2 - 0,35. Значення коефіцієнта нижче 0,2 - зовнішня ознака неплатоспроможності. Але зростання показника вище критичної межі також не вважається позитивною тенденцією, оскільки може призводити до падіння доходності підприємства
1.4. Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	розраховується як відношення дебіторської (ДЗ) заборгованості до кредиторської (КЗ): $Квдк = \frac{ДЗ}{КЗ}$	Показує ступінь покриття кредиторської заборгованості вимогами на користь підприємства. Позитивним є стабільність показника, що свідчить про дотримання певної політики кредитування покупців та залучення товарних кредитів. Доцільно вивчити структуру дебіторської та кредиторської заборгованості за строками погашення, а також порівняти даний показник з середньогалузевим рівнем. Рекомендоване значення 1.

продовження табл.

1.5. Коефіцієнт забезпеченості поточних пасивів власними коштами (Кзвк):	розраховується як відношення власних оборотних коштів (ВОК) до оборотних активів (ОА): $\text{Кзвк} = \frac{\text{ВОК}}{\text{ОА}}$ або: $\text{Кзвк} = \frac{\text{ОА} - \text{ПЗ}}{\text{ОА}}$	Показує ступінь покриття поточних зобов'язань власними оборотними активами. Даний показник використовується як узгоджувальний у законодавстві деяких країн, де його критичне значення встановлено в розмірі 0,1. В будь-якому випадку підвищення показника свідчить про фінансове оздоровлення підприємства, покращення його платоспроможності; зниження показника є негативним явищем, сигналом потенційної втрати платоспроможності, зростання залежності від кредиторів.
2. Показники ліквідності оборотних активів та якості кредиторської заборгованості.		
2.1. Середній період обороту запасів (в днях) (ПОз)	відношення середнього розміру товарних запасів ($\bar{З}$) до одnodенної виручки ($\frac{Д}{Т}$) від реалізації: $\text{ПОз} = \frac{\bar{З}}{Д} \times Т$	Показує період, протягом і якого товари перетворюються в грошові кошти. Позитивним є зменшення значення показника, якщо це не є перешкодою нормальному ходу реалізації товарів (не обумовлює товарний дефіцит).
2.2. Середній період обороту дебіторської заборгованості (ПОдз)	розраховується як відношення середнього розміру дебіторської заборгованості (ДЗ) до одnodенної виручки від реалізації ($\frac{Д}{Т}$): $\text{ПОдз} = \frac{\bar{ДЗ}}{Д} \times Т$	Показує середній період інкасації дебіторської заборгованості, тобто період її погашення. Позитивним фактом слід вважати скорочення періоду обороту дебіторської заборгованості. Зростання цього показника може бути визнано доцільним тільки в умовах росту товарообороту та підвищення якості дебіторської заборгованості.
2.3. Період погашення кредиторської заборгованості (ПОкз)	розраховується як відношення середнього розміру кредиторської заборгованості ($\bar{КЗ}$) до одnodенної виручки від реалізації: $\text{ПОкз} = \frac{\bar{КЗ}}{Д} \times Т$	Показує середній період, протягом якого підприємство сплачує короткострокові зобов'язання. Підприємство повинне дотримуватись такого періоду погашення кредиторської заборгованості, щоб максимально скористатись наданою позикою і вчасно її сплатити.
2.4. Період операційного циклу (ТОЦ)	дорівнює сумі періодів обороту запасів і дебіторської заборгованості: $\text{ТОЦ} = \text{ПОз} + \text{ПОдз}$	Показує час перетворення купленого товару в гроші. Зменшення показника свідчить про високу ділову активність підприємства та ефективну політику управління дебіторською заборгованістю.
2.5. Період фінансового циклу (ТФЦ)	розраховується як різниця між періодом операційного циклу і періодом погашення кредиторської заборгованості: $\text{ТФЦ} = \text{ТОЦ} - \text{ПОкз}$	Дозволяє оцінити період обороту грошових коштів. Зменшення показника є позитивною тенденцією й свідчить про підвищення ефективності управління грошовими коштами, але значення показника нижче нуля свідчить про дефіцит грошових коштів.

3. Показники динамічної платоспроможності		
3.1 Коефіцієнт відновлення (втрати) платоспроможності (Квпл)	$K_{впл} = \frac{K_{зп} + \frac{3(6)}{T} (K_{зп} K_{пп})}{K_{зпн}}$ <p>де $K_{зп}$ - коефіцієнт загального покриття; $K_{пп}$ - коефіцієнт проміжної ліквідності; $K_{зпн}$ - нормативне значення ($K_{зпн} = 2$).</p>	Якщо показник дорівнює або більше одиниці, - це є свідченням наявності резервів поліпшення рівня платоспроможності, при $K_{впл}$ менше 1 - рівень платоспроможності підприємства в найближчий час буде недостатнім.
3.2 Коефіцієнт достатності формування грошових активів	$K_{дгк} = \frac{ЗГК + ГН}{ВГф + ВГвідкл}$ <p>де $ЗГК$ – залишки грошових коштів на початок періоду; $ГН$ – грошові надходження за період; $ВГф$ – фактичне витрачання грошей за період; $ВГвідкл$ – відкладення витрачання грошових коштів.</p>	Позитивною тенденцією є зростання цього показника, що свідчить про здатність підприємства генерувати грошові активи для здійснення усіх необхідних платежів. Сприятливою ситуацією є утримання цього показника на рівні 1,2, що є ознакою відсутності дефіциту грошових коштів та наявність їх мінімального за лишку на рахунках.
3.3 Синхронність надходження та витрат грошових коштів	$S = \sqrt{\sum (N1 - V1)^2} / n$	Показує відповідність у часі та за обсягами вхідних та вихідних грошових потоків. Оптимальною є ситуація, коли значення показника дорівнює або максимально наближається до 0, що свідчить про збалансованість грошових потоків підприємства. Послідовність розгляду окремих груп показників наведених показників не випадкова. Вона відповідає логіці аналітичної роботи з оцінки рівня платоспроможності підприємства.

ДОДАТОК Б

Управлінський звіт про рух грошових коштів ДП «Словечанський лісгосп
АПК» за 2020-2022 роки

Стаття	Роки			Абс.приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
	2020	2021	2022	2020- 2021	2021- 2022	2020- 2021	2021-2022
<i>I. Рух коштів у результаті операційної діяльності</i>							
Надходження від:							
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	120222,6	151613,1	139596,4	31430,5	-12020,8	26,2	-7,9
Цільового фінансування	-	-	-	-	-	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	-	-	52	-	52,0	-	-
Надходження від повернення авансів	41	390	59	349,0	-331,0	851,2	-84,9
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	22	871,7	108,1	849,7	-763,6	3862,3	-87,6
Надходження від операційної оренди	957,1	7495,4	4071,1	6538,3	-3424,3	683,1	-45,7
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	-	-	-	-	-	-	-
Інші надходження	1109,1	889,0	47,8	-220,1	-841,2	-19,8	-94,6
Витрачання на оплату:							
Товарів (робіт, послуг)	-75508,4	-87580,9	-81607,1	-12072,5	5973,8	16,0	-6,8
Праці	-22443,7	-40494,7	-40344,7	-18051,0	150,0	80,4	-0,4
Відрахувань на соціальні заходи	-8528,6	-15388,0	-15331,0	-6859,4	57,0	80,4	-0,4
Зобов'язань з податків і зборів	-112,5	-118,4	-126,3	-5,9	-7,9	5,2	6,7
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	-230,3	-2489,7	-467,9	-2259,4	2021,8	981,1	-81,2
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	-7445,7	-10672,0	-9664,9	-3226,3	1007,2	43,3	-9,4
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	-2,3	-4,2	-5,1	-1,9	-0,9	82,6	21,4

Продовження табл.

Стаття	Роки			Абс.приріст, тис.грн		Темп приросту, %	
	2020	2021	2022	2020- 2021	2021- 2022	2020- 2021	2021-2022
Витрачання на оплату повернення авансів	-26,1	-31,8	-18,4	-5,7	13,4	21,8	-42,1
Інші витрачання	-	-	-515,6	-	-515,6	-	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	8014,2	4479,6	-4146,6	-3534,6	-8626,2	-44,1	-192,6
<i>II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності</i>							
Надходження від реалізації:							
необоротних активів	765,7	3597,8	1954,1	2832,1	-1643,7	369,9	-45,7
Витрачання на придбання:							
необоротних активів	-1054,7	-3553,9	-3732,4	-2499,2	-178,5	236,9	5,0
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-289,1	43,9	-1778,3	332,9	-1822,2	-115,2	-4152,5
<i>III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності</i>							
Надходження від:	-	-	-	-	-	-	-
Отримання позик	-	-	-	-	-	-	-
Інші надходження	-	-	-	-	-	-	-
Витрачання на:	-	-	-	-	-	-	-
Погашення позик	-	-	-	-	-	-	-
Витрачання на сплату відсотків	-	-	-	-	-	-	-
Інші платежі	-	-	-	-	-	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-	-	-	-	-	-	-
<u>Чистий рух грошових коштів за звітний період</u>	<u>7725,2</u>	<u>4523,5</u>	<u>-5924,9</u>	<u>-3201,7</u>	<u>-10448,4</u>	<u>-41,4</u>	<u>-231,0</u>
<i>Залишок коштів на початок року</i>	3949,4	11674,6	16198,1	7725,2	4523,5	195,6	38,7
<i>Залишок коштів на кінець року</i>	11674,6	16198,1	10273,2	4523,5	-5924,9	38,7	-36,6

ДОДАТОК В

Рекомендовані значення показників достатності грошового потоку

Значення показника	Характеристика ситуації
Кдгк > 1	Достатньо грошових коштів для виконання всіх необхідних платежів, що дозволяє уникнути дефіциту грошових коштів. Необхідно підтримувати досягнутий рівень збалансованості грошових потоків
Кдгк = 1	Підприємство має можливість виконувати необхідні платежі, але здійснює відкладення витрачання грошових коштів
Кдгк < 1	У підприємства періодично не вистачає грошових коштів для забезпечення необхідних видатків у процесі діяльності. Така ситуація потребує синхронізації потоків, пошуку джерел скорочення витратної частини та збільшення доходної частини бюджету грошових коштів

ДОДАТОК Д

Прогноз руху грошових коштів на 2023-2024 рр.

Стаття	Роки		
	Факт 2022	Прогноз 2023	Прогноз 2024
<i>I. Рух коштів у результаті операційної діяльності</i>			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	139596,4	175740,4	203729,8
Цільового фінансування			
Надходження від отримання субсидій, дотацій	52		
Надходження від повернення авансів	59	209,3	326,0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	108,1	428,0	697,1
Надходження від операційної оренди	4071,1	5349,9	8377,4
Надходження від отримання роялті, авторських винагород			
Інші надходження	47,8	874,0	896,7
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	-81607,1	-	-
Праці	-40344,7	-44379,2	-48817,1
Відрахувань на соціальні заходи	-15331,0	-16864,1	-18550,5
Зобов'язань з податків і зборів	-126,3	-138,9	-152,8
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	-467,9	-1361,8	-2139,1
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	-9664,9	-11868,3	-15948,7
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	-5,1	-5,0	-7,1
Витрачання на оплату повернення авансів	-18,4	-32,6	-41,0
Інші витрачання	-515,6		
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-4146,6	3456,6	7233,3
<i>II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності</i>			
Надходження від реалізації:			
необоротних активів	1954,1		
Витрачання на придбання:			

необоротних активів	-3732,4		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-1778,3	0,0	0,0
<i>III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності</i>			
Надходження від:			
Отримання позик			
Інші надходження			
Витрачання на:			
Погашення позик			
Витрачання на сплату відсотків			
Інші платежі			
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	0	0	0
<i>Чистий рух грошових коштів за звітний період</i>	<i>-5924,9</i>	<i>3456,6</i>	<i>7233,3</i>
<i>Залишок коштів на початок року</i>	<i>16198,07</i>	<i>10273,18</i>	<i>13729,82</i>
<i>Залишок коштів на кінець року</i>	<i>10273,2</i>	<i>13729,8</i>	<i>20963,1</i>

ДОДАТОК Ж

Фінансова звітність ДП «Словечанський лісгосп АПК» за 2020-2022 роки

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ДП "СЛОВЕЧАНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК" ЖОКАП"ЖИТОМИР ОБЛ. АПК"	Дата (рік, місяць, число)	Коди
Територія	ЖИТОМИРСЬКА	за СДРІОУ	2020 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Дочірнє підприємство	за КОАТУУ	05437629
Вид економічної діяльності	Наливні допоміжних послуг у лісовому господарстві	за КОПФГ	1824200000
Середня кількість працівників, осіб	159	за КВЕД	160
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		02.40
Адреса, телефон	вулиця Жовтнева, буд. 33, с. СЛОВЕЧНЕ, ОВРУЦЬКИЙ РАЙОН, ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ., 11122		51139

I. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1000	46,0	46,4
накопичена амортизація	1001	46,0	46,4
Незавершені капітальні інвестиції	1002 (-)	(-)	(-)
1005			
Основні засоби :			
первісна вартість	1010	5 147,0	4 163,5
знос	1011	12 904,0	13 566,5
1012 (7 757,0)		(9 403,0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	5 193,0	4 209,9
II. Оборотні активи			
Запаси :			
у тому числі готова продукція	1100	8 435,0	11 554,9
1103		1 224,0	3 468,2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	29,0	29,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	12,0	150,5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	40,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	721,0	1 467,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 080,0	3 949,4
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	95,0	93,6
Усього за розділом II	1195	17 372,0	17 245,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
1200		-	-
Баланс	1300	22 565,0	21 455,0

Пасив			
Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
2	3	4	
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Додатковий капітал	1410	603,0	600,1
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	13 074,0	14 112,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	13 677,0	14 712,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 254,0	553,5
розрахунками з бюджетом	1620	2 631,0	2 979,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	136,0	140,9
розрахунками з оплати праці	1630	529,0	573,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 338,0	2 496,1
Усього за розділом III	1695	8 888,0	6 742,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	22 565,0	21 455,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	66 893,2	79 657,0
Інші операційні доходи	2120	339,4	343,0
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	67 232,6	80 000,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(45 786,6)	(49 399,0)
Інші операційні витрати	2180	(19 636,6)	(28 819,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(65 423,2)	(78 218,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 809,4	1 782,0
Податок на прибуток	2300	(325,7)	(321,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 483,7	1 461,0

Керівник

(підпис)

МАКАРЧУК ЮРІЙ ПЕТРОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

ДУБНИЦЬКА АЛЛА ВАСИЛІВНА

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ДП "СЛОВЕЧАНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК" ЖОКАП"ЖИТОМИРБЛАГРОЛІС"	Дата (рік, місяць, число)	Коди
Територія	ЖИТОМИРСЬКА	за СДРПОУ	2021 01 01 05437629
Організаційно-правова форма господарювання	ДОПРИЄ ПІДПРИЄМСТВО	за КОАТУУ	1824200000
Вид економічної діяльності	ЛІСВНИЦТВО ТА ІНША ДІЯЛЬНІСТЬ У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ	за КОПФГ	160
Середня кількість працівників, осіб	156	за КВЕД	02.10
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	вулиця Польська, буд. 22, с. СЛОВЕЧНЕ, ОВРУЦЬКИЙ РАЙОН, ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ., 11122		51139

І. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	46,4	46,4
первісна вартість	1001	46,4	46,4
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :			
первісна вартість	1010	4 163,5	6 775,4
знос	1011	13 566,5	18 317,1
Довгострокові біологічні активи	1012	(9 403,0)	(11 541,7)
Довгострокові фінансові інвестиції	1020	-	-
Інші необоротні активи	1030	-	-
Усього за розділом I	1095	4 209,9	6 821,8
II. Оборотні активи			
Запаси:			
у тому числі готова продукція	1100	11 554,9	11 183,0
	1103	3 468,2	9 434,1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	29,0	648,3
Дебиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	150,5	103,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	40,1	-
Інша поточна дебиторська заборгованість	1155	1 467,7	585,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 949,4	11 674,6
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	93,6	567,3
Усього за розділом II	1195	17 245,1	24 762,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	21 455,0	31 583,8

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Додатковий капітал	1410	600,1	600,1
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 112,1	14 593,0
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	14 712,2	15 193,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	553,5	7 927,4
розрахунками з бюджетом	1620	2 979,0	5 748,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	124,5
розрахунками зі страхування	1625	140,9	197,4
розрахунками з оплати праці	1630	573,3	823,5
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 496,1	1 694,3
Усього за розділом III	1695	6 742,8	16 390,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	21 455,0	31 583,8

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	94 003,0	66 893,2
Інші операційні доходи	2120	1 329,3	339,4
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	95 332,3	67 232,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(78 654,6)	(45 786,6)
Інші операційні витрати	2180	(15 207,8)	(19 636,6)
Інші витрати	2270	(190,2)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(94 052,6)	(65 423,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 279,7	1 809,4
Податок на прибуток	2300	(230,3)	(325,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 049,4	1 483,7

Керівник

(підпис)

МАКАРЧУК ІОРІЙ ПЕТРОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

ДУБНИЦЬКА АЛЛА ВАСИЛІВНА

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство **ДП "СЛОВЕЧАНСЬКИЙ ЛІСТОСІ АШК" ЖОКАП"ЖИТОМІРБЛАГОРСЬК"** Дата (рік, місяць, число) **2022 01 01**
 Територія **ЖИТОМІРСЬКА** за ЄДРПОУ **05437629**
 Організаційно-правова форма господарювання **Дочірнє підприємство** за КАТОТГ **1**
 Вид економічної діяльності **Лесництво та інша діяльність у лісовому господарстві** за КОПФГ **1**
 Середня кількість працівників, осіб **169** за КВЕД **160**
 Одиниця виміру: **тис. грн. з одним десятковим знаком**
 Адреса, телефон **вулиця Поліська, буд. 22, с. СЛОВЕЧНЕ, ОВРУЦЬКИЙ РАЙОН, ЖИТОМІРСЬКА ОБЛ., 11122, Україна** 51139

Коди		
2022	01	01
05437629		
UA18060000000021754		
160		
02.10		

I. Баланс на 31 грудня 2021 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	46,4	-
Первісна вартість	1001	46,4	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	6 775,4	10 256,2
первісна вартість	1011	18 317,1	25 779,9
знос	1012	(11 541,7)	(15 523,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6 821,8	10 256,2
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	11 183,0	11 862,7
у тому числі готова продукція	1103	9 434,1	2 278,7
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	648,3	7,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	103,3	261,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	585,5	823,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	11 674,6	16 198,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	567,3	822,8
Усього за розділом II	1195	24 762,0	29 976,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	-	-
	1300	31 583,8	40 232,4

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал			
Долатковий капітал	1400	-	-
Резервний капітал	1410	600,1	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1415	-	-
Неоплачений капітал	1420	14 593,0	20 264,0
Усього за розділом I	1425	(-)	(-)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків			
Поточна кредиторська заборгованість за:	1600	-	-
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1610	-	-
розрахунками з бюджетом	1615	7 927,4	7 609,2
у тому числі з податку на прибуток	1620	5 748,1	7 326,6
розрахунками зі страхування	1621	124,5	583,2
розрахунками з оплати праці	1625	197,4	720,6
Доходи майбутніх періодів	1630	823,5	2 917,3
Інші поточні зобов'язання	1665	-	-
Усього за розділом III	1690	1 694,3	1 394,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	16 390,7	19 968,4
Баланс	1900	31 583,8	40 232,4

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За авалогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	136 899,1	94 003,0
Інші операційні доходи	2120	6 246,2	1 329,3
Інші доходи	2240	871,7	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	144 017,0	95 332,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(91 230,1)	(78 654,6)
Інші операційні витрати	2180	(38 300,2)	(15 207,8)
Інші витрати	2270	(655,1)	(190,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(130 185,4)	(94 052,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	13 831,6	1 279,7
Податок на прибуток	2300	(2 489,7)	(230,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	11 341,9	1 049,4

Керівник

(підпис)

МАКАРЧУК ЮРІЙ ПЕТРОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

ДУБНИЦЬКА АЛЛА ВАСИЛІВНА

(ініціали, прізвище)

Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ДП "СЛОВЕЦАНСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК" ЖОКАП"ЖИТОМИРБЛАГОПІС"	Дата (рік, місяць, число)	Коди		
Територія	ЖИТОМИРСЬКА	за ЄДРПОУ	2023	01	01
Організаційно-правова форма господарювання	Дочірнє підприємство	за КАТОТТГ	05437629		
Вид економічної діяльності	Лісництво та інша діяльність у лісовому господарстві	за КОПФГ	UA1806000000021754		
Середня кількість працівників, осіб	152	за КВЕД	160		
Одиниці виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		02.10		
Адреса, телефон	вулиця Поліська, буд. 22, с. СЛОВЕЧНЕ, ОВРУЦЬКИЙ РАЙОН, ЖИТОМИРСЬКА обл., 11122, Україна		51139		

I. Баланс на 31 грудня 2022 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
Первісна вартість	1000	-	-
Накопичена амортизація	1001	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1002	(-)	(-)
1005		-	-
Основні засоби :			
первісна вартість	1010	10 256,2	8 773,5
знос	1011	25 779,9	26 125,6
1012		(15 523,7)	(17 352,1)
1020		-	-
Довгострокові біологічні активи	1030	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1090	-	-
Інші необоротні активи			
Усього за розділом I	1095	10 256,2	8 773,5
II. Оборотні активи			
Запаси :			
у тому числі готова продукція	1100	11 862,7	15 382,5
1103		2 278,7	1 980,1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7,8	27,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	261,1	766,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	140,4
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	823,7	899,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
1165		16 198,1	10 273,2
Гроші та їх еквіваленти	1170	-	-
Витрати майбутніх періодів	1190	822,8	955,4
Інші оборотні активи			
Усього за розділом II	1195	29 976,2	28 304,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	-	-
	1300	40 232,4	37 078,2

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	20 264,0	22 131,1
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	20 264,0	22 131,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	7 609,2	10 477,7
розрахунками з бюджетом	1620	7 326,6	1 440,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	583,2	-
розрахунками зі страхування	1625	720,6	189,3
розрахунками з оплати праці	1630	2 917,3	916,7
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 394,7	1 922,7
Усього за розділом III	1695	19 968,4	14 947,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	40 232,4	37 078,2

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2022 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	126 330,3	136 899,1
Інші операційні доходи	2120	3 392,6	6 246,2
Інші доходи	2240	108,1	871,7
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	129 831,0	144 017,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(85 007,4)	(91 230,1)
Інші операційні витрати	2180	(39 419,4)	(38 300,2)
Інші витрати	2270	(1 202,1)	(655,1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(125 628,9)	(130 185,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	4 202,1	13 831,6
Податок на прибуток	2300	(467,9)	(2 489,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	3 734,2	11 341,9

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

МАКАРЧУК ЮРІЙ ПЕТРОВИЧ

(ініціали, прізвище)

ДУБНИЦЬКА АЛЛА ВАСИЛІВНА

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад